

T.C. Resmî Gazete

Başbakanlık
Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne Yayınlanır

Kuruluş : 7 Ekim 1920

4 Kasım 2003
SALI

Sayı : 25279

[A ÖNCEKİ](#)

[SONRAKİ](#) [Æ](#)

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Milletlerarası Andlaşmalar

[2003/6213 Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Doğu-Batı Enerji Koridorunun Güvenliğinin Sağlanmasına İlişkin Protokol'ün Onaylanması Hakkında Karar](#)

[2003/6328 Türkiye-Romanya Ortak Sanayi Çalışma Grubu Üçüncü Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı'nın Onaylanması Hakkında Karar](#)

[2003/6339 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yugoslavya Federal Cumhuriyeti Federal Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın Onaylanması Hakkında Karar](#)

Yönetmelikler

[— Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)

[— Bağ-Kur Personel Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Yönetmelik](#)

Tebliğler

[— Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 2003/76 Sayılı Kararı](#)

[— Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ](#)

[— Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Seri: VII, No: 22\)](#)

[— Bartın Valiliği Mahalli Çevre Kurulu Kararı \(No: 7\)](#)

Kurul Kararları

[— Enerji Piyasası Düzenleme Kuruluna Ait 16 Adet Karar](#)

YARGI BÖLÜMÜ

Anayasa Mahkemesi Kararı

[— Anayasa Mahkemesinin E: 2002/112 \(2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ile İlgili\), K: 2003/33 Sayılı Kararı](#)

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Milletlerarası Andlaşmalar

Karar Sayısı : 2003/6213

23 Temmuz 2003 tarihinde Bakü’de imzalanan ekli “Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Doğu-Batı Enerji Koridorunun Güvenliğinin Sağlanmasına İlişkin Protokol”ün onaylanması; Dışişleri Bakanlığı’nın 25/8/2003 tarihli ve ESGY/345724 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 17/9/2003 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

A. GÜL
Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. ŞENER
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. ŞAHİN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. ATALAY
Devlet Bakanı

A. BABACAN
Devlet Bakanı

M. AYDIN
Devlet Bakanı

G. AKŞİT
Devlet Bakanı

K. TÜZMEN
Devlet Bakanı

C. ÇİÇEK
Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL
Milli Savunma Bakanı

A. AKSU
İçişleri Bakanı

K. UNAKITAN
Maliye Bakanı

M. H. GÜLER
Milli Eğitim Bakanı V.

Z. ERGEZEN
Bayındırlık ve İskan Bakanı

R. AKDAĞ
Sağlık Bakanı

B. YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

S. GÜÇLÜ
Tarım ve Köyşleri Bakanı

M. BAŞESGİOĞLU
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

A. COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. H. GÜLER
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. MUMCU
Kültür ve Turizm Bakanı

O. PEPE
Çevre ve Orman Bakanı

Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Doğu-Batı Enerji Koridorunun Güvenliğinin Sağlanmasına İlişkin Protokol

Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Gürcistan (birlikte "Taraflar" veya ayrı ayrı "Taraflar");

Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı (BTC), Güney Kafkasya Doğal Gaz Boru Hattı (SCP) ve Batı Güzergahı Erken Petrol İhraç Boru Hattı'nın (WREP) Doğu-Batı Enerji Koridoru'nun temel unsurlarını teşkil ettiğini kaydederek;

Üç ülke arasında güvenlik alanında mevcut işbirliğini boru hattı güvenliğini de kapsayacak şekilde genişletme isteklerini ifade ederek;

"Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Petrolün Azerbaycan Cumhuriyeti, Gürcistan ve Türkiye Cumhuriyeti Ülkeleri Üzerinden, Bakü-Tiflis-Ceyhan Ana İhraç Boru Hattı Yoluyla taşınmasına İlişkin Anlaşma'nın (bundan böyle BTC Hükümetlerarası Anlaşma olarak adlandırılacaktır) III. maddesi, ilgili Hükümetler ile BTC Boru Hattı Şirketi arasında imzalanan "Ev Sahibi Ülke Anlaşmaları'nın ilgili hükümleri, "Azerbaycan Cumhuriyeti, Gürcistan ve Türkiye Cumhuriyeti Arasında Terörizm, Örgütlü Suçlar ve Diğer Önemli Suçlarla Mücadele Anlaşması'nın (bundan böyle "Trabzon Anlaşması" olarak adlandırılacaktır) 22. maddesinin yanısıra "SCP Hükümetlerarası Anlaşması'nın ve "SCP Ev Sahibi Ülke Anlaşmaları'nın ilgili hükümleri, "WREP Hükümetlerarası Anlaşma" ile "WREP Ev Sahibi Ülke Anlaşmaları'nın ilgili hükümleri doğrultusunda;

Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Gürcistan'ın belirtilen anlaşmalar kapsamındaki karşılıklı yükümlülüklerini kaydederek;

Güvenlik alanındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesinde ve insan haklarının geliştirilmesinde şeffaflık ve bilgi ve deneyim paylaşımının gereğini tasdik ederek;

İnsan Hakları Evrensel Beyanname, İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayrı-insani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi, Her Türlü Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme, Güvenlik Kuvvetlerine İlişkin Birleşmiş Milletler Davranış Kuralları, Güvenlik Kuvvetleri Tarafından Güç ve Ateşli Silah Kullanımına İlişkin Birleşmiş Milletler Temel İlkeleri, İnsan Haklarının ve Ana Hürriyetlerin Korunmasına Dair Sözleşmenin 11. Protokol uyarınca değiştirilmiş hali, İşkencenin ve Gayrı-insani ya da Küçültücü Ceza veya Muamelenin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi, Güvenlik ve İnsan Haklarına Dair Gönüllü İlkeler belgesi gibi Taraflar üzerinde yasal bağlayıcılığı bulunan uluslararası belgelerde yer alan hükümlerden hareketle;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

BİRİNCİ BÖLÜM GÜVENLİK ALANINDA İŞBİRLİĞİ

Madde 1- BTC ve SCP Hükümetlerarası Anlaşmaları, BTC ve SCP Ev Sahibi Ülke Anlaşmaları, WREP Hükümetlerarası Anlaşması ve Ev Sahibi Ülke Anlaşmaları ile Trabzon Anlaşması'nda ayrıntılı bir şekilde tanımlanan "Güvenlik" bir Tarafın proje Güvenliği konusundaki sorumluluklarını ortaya koymaktadır.

Madde 2-Taraflar, tali engellere, terör, kasti sabotaj ve hırsızlık olaylarına ve diğer yasa dışı eylemlere ilişkin muhtemel Güvenlik risklerinin belirlenmesinde ve sınıflandırılmasında işbirliği yapacaklar ve muhtemel Güvenlik risklerini içerecek ortak bir liste hazırlayacaklardır.

Madde 3-Taraflar, İkinci Bölüm hükümlerine uymak kaydıyla, Doğu-Batı Enerji Koridorunun kendi ülkelerinde yer alan bölümlerinde ortaya çıkan tali engeller veya yasadışı faaliyetler konusunda kendi kanunları çerçevesinde elde edecekleri bilgileri derhal birbirleriyle paylaşacaklardır.

Madde 4-Protokol uyarınca teati edilecek bilgi ve belgeler gizli tutulacak ve sağlayan Tarafın belirleyeceği şartlar ve amaçlara uygun olarak, her durumda İkinci Bölümde yer alan hükümler doğrultusunda kullanılacaktır. Bu mübadeleden elde edilen bilgi ve belgeler, sağlayan Tarafın önceden yazılı rızası alınmaksızın başka bir Tarafa verilmeyecektir. Projeye ilgili olarak ortaya çıkması olası bir Güvenlik riski hakkındaki bilgiler, İkinci Bölüm hükümleri uyarınca toplanacak ve işleme konulacaktır. Taraflar, temin edilen bilginin yetkisi olmayan kişilerin eline geçmesine, değiştirilmesine ve yayınlanmasına karşı etkin tedbirler alacaklardır.

Madde 5-Taraflar, Enerji Koridoruna yönelik olası bir Güvenlik riski teşkil edecek eylemlerin önlenmesine ilişkin mücadele yöntemleri hakkında bilgi ve deneyim değişiminde bulunacaklar ve bu alanda ortak çalışmalar gerçekleştireceklerdir.

Madde 6-Taraflar, Güvenliğin İkinci Bölüm'de yer alan hükümler çerçevesinde sağlanması hedefi doğrultusunda, boru hattı Güvenliğinden sorumlu birimlere mensup görevlilerin eğitimi konusunda işbirliği yapacaklar ve bu amaçla, kullanılan silah, teçhizat ve teknik donanım konularında karşılıklı bilgi ve deneyim değişiminde bulunacaklardır.

Madde 7-Taraflar, bu Protokol'de belirtilen hususlara ilişkin olarak gerçekleştirilen işbirliğini gözden geçirmek, aksayan yönlerini tespit edip gidermek amacıyla bir Ortak Boru Hattı Güvenliği Komisyonu kuracaklardır. Taraflar, kendi Boru Hattı Güvenlik Komisyonu üyelerinin isimlerini birbirlerine bildireceklerdir.

Ortak Komisyon, her üç ülkede münavebeli olarak yılda en az bir kez toplanacaktır. Bununla birlikte Ortak Komisyon, Taraflardan birinin talebi üzerine, karşılıklı mutabakata varılmak suretiyle de gerektiğinde toplanabilecektir.

Ortak Komisyon, karşılıklı anlaşma çerçevesinde, bilgi ve belge değişimi olanaklarını karara bağlayacaktır.

Madde 8-Güvenlik konusunda bir basın açıklaması yapılması gereği hasıl olduğu takdirde, açıklama, diğer Taraflar ile gerçekleştirilecek danışmalar sonrasında ilgili Tarafın yetkili makamı tarafından yapılacaktır.

Madde 9-Taraflar, bu Protokol'de belirtilen hususlara ilişkin işbirliğini yetkili makamlar arasında tesis edilecek doğrudan haberleşme vasıtasıyla gerçekleştireceklerdir.

Madde 10-Bu Protokol kapsamında yazılı bir talebin yerine getirilmesine ilişkin işlemlere veya çalışmalara ait masraflar, uluslararası ulaşım masrafları dışında, talebi yerine getiren Tarafça karşılanacaktır.

Katılımcıların i e ve ibate giderleri kabul eden Tarafça karşılanacaktır. Diğer bütün giderleri ise gönderen Taraf kar ılayacaktır.

Taraflar, diğer ola andı ı masraflar üzerinde harcama yapmadan önce mutabakat sağlayacaklardır.

Madde 11-Taraflar, BTC, SCP ve WREP projelerine ilişkin mevcut hukuki  er eve uyarınca BTC Boru Hattı  irketi, SCP  irketi, Azerbaycan Uluslararası  iletme  irketi, Gürcistan Uluslararası Petrol  irketi ve BOTA  ile düzenli danı malarda bulunacaklardır.

İKİNCİ BÖLÜM İNSAN HAKLARI BOYUTU

Madde 12-Taraflar, ulusal mevzuatları ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi,  şkenceye ve Diğer Zalimane, Gayrı-insani veya K  c lt c  Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi, Her Türlü Irk Ayrımcılı ının Ortadan kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme, Güvenlik Kuvvetlerine İlişkin Birleşmiş Milletler Davranış Kuralları, Güvenlik Kuvvetleri Tarafından G c ve Ate li Silah Kullanımına İlişkin Birleşmiş Milletler Temel İlkeleri, İnsan Haklarının ve Ana Hürriyetlerin Korunmasına Dair Sözleşmenin 11. Protokol uyarınca de i tirilmi  hali,  şkencenin ve Gayrı-insani ya da K c lt c  Ceza veya Muamelenin  nlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi'nde yer alan ilkeler ve vecibeleri doğrultusunda G venli e ilişkin y k ml l klerini yerine getireceklerdir.

Madde 13-Taraflar, Güvenlik ve İnsan Haklarına Dair Gönüllü İlkeler belgesini taraf oldukları uluslararası anlaşmalar ve ulusal mevzuatları çerçevesinde uygulayacaklardır.

Madde 14-Taraflar, adli sicili temiz olmayan veya insan hakları ihlalleri olaylarına karı tıkları hususunda aleyhlerinde inandırıcı kanıtlar bulunan şahısların Güvenlik hizmetlerinde yer almamaları için gerekli tüm önlemleri alacaklarını taahhüt ederler.

Madde 15-Taraflar, ulusal mevzuatları ve 12nci ve 13 nc  Maddelerde kayıtlı uluslararası ve bölgesel insan hakları belgelerinde yer alan hükümler çerçevesinde insan hakları ve ahlak  ihlaller konusundaki inandırıcı iddiaları takibe alacaklardır.

Madde 16-Güvenlikten sorumlu birimlerin denetlenmesinde, ilgili ulusal düzenlemeler ile 12nci ve 13 üncü Maddelerde belirtilen hukuki belgeler temel teşkil edecektir.

BÖLÜM  C SON HÜKÜMLER

Madde 17-Protokol, Tarafların ulusal işlemlerinin tamamlandığını bildirmelerini izleyen ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

Protokol projelerin ticari i letimi boyunca yürürlükte kalacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti bu Protokol'e yalnız BTC projesi kapsamında dahil olmaktadır.

Madde 18-Protokol, 23 Temmuz 2003 tarihinde Bak 'de, her  c  de eşit olmak üzere İngilizce dilinde imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Adına

Azerbaycan Cumhuriyeti
Adına

Gürcistan
Adına

Protocol Among the Republic of Turkey, the Republic of Azerbaijan and Georgia Relating to the Provision of Security for the East-West Energy Corridor

The Republic of Turkey, the Republic of Azerbaijan and Georgia (together the "Parties" or individually a "Party");

Noting that the Baku-Tbilisi-Ceyhan Main Export Pipeline (BTC), the South Caucasus Natural Gas Pipeline (SCP) and the Western Route Early Oil Export Pipeline (WREP) form the key components of the East-West Energy Corridor;

Expressing their will to expand the existing cooperation in the field of security among the three countries to the field of pipeline security;

In accordance with Article III of the "Agreement Among the Republic of Turkey, the Republic of Azerbaijan and Georgia Relating to the Transportation of Petroleum Via the Territories of the Republic of Turkey, the Republic of Azerbaijan and Georgia and through the Baku-Tbilisi-Ceyhan Main Export Pipeline" (hereinafter referred to as the "BTC Intergovernmental Agreement"), associated Articles of the respective "Host Government Agreements" between and among the relevant Governments and the BTC Pipeline Company, Article 22 of the "Agreement on Combating Terrorism, Organized Crime and Other Major Crimes Among the Republic of Turkey, the Republic of Azerbaijan and Georgia (hereinafter referred to as the "Trabzon Agreement") as well as associated Articles of the SCP Intergovernmental Agreement (SCP IGA) and SCP Host Government Agreements (SCP HGAs), associated Articles of the WREP Intergovernmental Agreement (WREP IGA) and of WREP Host Government Agreements (WREP HGAs);

Recognizing the respective obligations of each of the Republic of Turkey, the Republic of Azerbaijan and Georgia under said agreements;

Recognizing the need for transparency and the sharing of information and experiences in performing Security obligations and promoting human rights;

Acting in pursuance of the provisions included in the international documents legally binding for the Parties, among others, the Universal Declaration of Human Rights, the United Nations Convention Against Torture and Other Cruel Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, the United Nations Code of Conduct for Law Enforcement Officials, the United Nations Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials, the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms as amended by Protocol 11, the

European Convention for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, the Voluntary Principles on Security and Human Rights;

Have agreed on the following:

CHAPTER ONE COOPERATION IN GOVERNMENT SECURITY

Article 1 - "Security" shall mean the aspects of project security that a Party is responsible for, as detailed in the BTC and SCP IGAs, the respective BTC and SCP HGAs, the WREP IGA and respective HGAs and the Trabzon Agreement.

Article 2 - The Parties shall cooperate in identifying and classifying potential Security risks resulting from or related to accidental interferences, terror, intentional acts of sabotage, theft, other criminal acts and shall, accordingly, come up with a common list of potential Security risks.

Article 3 - The Parties, subject to adherence with the provisions of Chapter Two hereof, shall promptly share any information they have gathered in accordance with their laws, about accidental interferences or illegal actions directly impacting the East-West Energy Corridor taking place in their own territories.

Article 4 - The information and documents to be exchanged in accordance with this Protocol shall be kept strictly confidential and shall be used in accordance with the conditions and purposes determined by the providing Party, but in any event subject to adherence with the provisions of Chapter Two hereof. The documents and information obtained through such a procedure shall not be forwarded to any party, without the prior written authorization of the providing Party. Information flow of possible impending Security risk to the project shall be collected and processed with regard to, and in adherence with, the provisions of Chapter Two. The Parties shall take effective measures in order to prevent the acquisition of the delivered information by unauthorized persons, as well as its distortion and publication.

Article 5 - The Parties shall exchange information and share experience with regard to methods to combat acts constituting a potential Security risk to the Energy Corridor and shall carry out jointly agreed studies on this subject.

Article 6 - The Parties shall cooperate in the mutual training of members of security units involved in pipeline Security and, to this end they shall exchange information and experience on arms, materials and technical equipment used for this purpose, with the aim that Security is provided in adherence with Chapter Two.

Article 7 - The Parties shall establish a Joint Pipeline Security Commission comprising their relevant authorities in order to review the cooperation carried out with regard to the provisions of this Protocol, and identify and rectify its deficiencies. The Parties shall notify the names of the members of their respective Pipeline Security Commission to each other.

The Joint Commission shall meet alternately in the three countries at least once a year. However, upon request of one of the Parties, it may also meet by mutual agreement, when necessary.

The Joint Commission shall determine by mutual agreement the modalities of exchange of information and documents.

Article 8 - Should the need arise to make a public statement on a matter related to Security issue, the statement shall be delivered by the competent authority of the applicable Party, following consultation with the other Parties.

Article 9 - The Parties shall carry out the cooperation on the matters covered by this Protocol through direct communication among the competent state authorities.

Article 10 - All expenses pertaining to procedures and studies to be carried out in response to the written request of the Parties within the framework of this Protocol, shall be met by the requested Party, except for international travel expenses.

Boarding and lodging expenses of the participants shall be met by the receiving Party. All other expenses shall be met by the sending Party.

The Parties shall reach agreement regarding all other extraordinary expenditures prior to affecting them.

Article 11 - The Parties, in accordance with, and subject to, the existing legal framework related to the BTC, SCP and WREP projects, shall be in regular consultation with the BTC Pipeline Company, the SCP Company, the Azerbaijan International Operating Company (AIOC), the Georgian International Oil Corporation (GIOC) and the Petroleum Pipeline Corporation (BOTAS).

CHAPTER TWO HUMAN RIGHTS DIMENSION

Article 12 - The Parties agree to take all appropriate actions necessary to fulfill their obligations related to Security in compliance with, and their commitments under Chapter One are subject to, the requirements of their national laws, the principles and obligations set forth in the Universal Declaration of Human Rights, the United Nations Convention Against Torture and Other Cruel Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, the United Nations Code of Conduct for Law Enforcement Officials, the United Nations Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials, the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms as amended by Protocol 11, the European Convention for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment.

Article 13 - The Parties shall implement the Voluntary Principles on Security and Human Rights within the framework of the international agreements they are party to and their national legislation.

Article 14 - The Parties agree to take all necessary actions to ensure that individuals who have been credibly implicated in human rights abuses or criminal activities do not participate in Security services.

Article 15 - The Parties, in accordance with their national legislation and the provisions set forth in international and regional human rights documents listed in Articles 12 and 13, shall pursue any credible allegations on human rights.

Article 16 - The relevant national regulations and the associated provisions stated in the legal documents listed in Article 12 and 13 shall provide the basis for the monitoring of the units responsible for Security.

CHAPTER THREE FINAL PROVISIONS

Article 17 - This Protocol shall enter into force on the first day of the subsequent month following the notification by the Parties that they have complied with the respective domestic requirements for its entry into force.

The Protocol shall remain in force throughout the commercial operation of the projects.

The Republic of Turkey is entering into this Protocol only with respect to the BTC project.

Article 18 - This Protocol is done in Baku on the 23rd day of July, 2003 in three identical copies in English language.

For and on behalf of
the Republic of
Turkey

For and on behalf of
the Republic of
Azerbaijan

For and on behalf of
Georgia

Karar Sayısı : 2003/6328

2 Eylül 2003 tarihinde İzmir’de imzalanan ekli “Türkiye-Romanya Ortak Sanayi Çalışma Grubu Üçüncü Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı”nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı’nın 6/10/2003 tarihli ve EİGY/405387 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 16/10/2003 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Mehmet Ali ŞAHİN
Başbakan V.

B. ATALAY Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.	A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	M. A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	B. ATALAY Devlet Bakanı
O. PEPE Devlet Bakanı V.	K. TÜZMEN Devlet Bakanı V.	G. AKŞİT Devlet Bakanı	K. TÜZMEN Devlet Bakanı
C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	M. V. GÖNÜL Milli Savunma Bakanı	Z. ERGEZEN İçişleri Bakanı V.	K. UNAKITAN Maliye Bakanı
H. ÇELİK Milli Eğitim Bakanı	Z. ERGEZEN Bayındırlık ve İskan Bakanı	R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
S. GÜÇLÜ Tarım ve Köyşleri Bakanı	M. BAŞESGİOĞLU Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	
M. H. GÜLER Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	E. MUMCU Kültür ve Turizm Bakanı	O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı	

Türkiye-Romanya Ortak Sanayi Çalışma Grubu Üçüncü Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı

Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya arasında 06.07.1999 tarihinde imzalanan Protokol ile kurulan Türkiye – Romanya Ortak Sanayi Çalışma Grubu Üçüncü Dönem Toplantısı 1-2 Eylül 2003 tarihleri arasında İzmir’de yapılmıştır.

Türk Heyeti’ne Türkiye Cumhuriyeti Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Doç. Dr. Yavuz CABBAR, Romanya Heyeti’ne ise Romanya Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Politikaları Genel Müdürü Sayın Petru IANC Başkanlık etmişlerdir. Heyet Üyeleri EK-1 ve EK-2’de yer almaktadır.

Karşılıklı anlayış ve geleneksel dostluk havası içerisinde geçen Çalışma Grubu Toplantısı süresince taraflar, karşılıklı olarak ilgi duyulan alanlardaki ilişkilerin daha da geliştirilmesi ve teşvik edilmesi hususundaki istek ve kararlılıklarını teyit etmişlerdir.

Taraflar, ekonomilerinde yer alan sınai kalkınma alanındaki son gelişmeler ile Avrupa Birliği’ne entegrasyon süreci kapsamında yürütülen çalışmalar konusunda birbirlerini bilgilendirmişler ve bu süreç kapsamında sınai üretime ilişkin kurallar ve düzenlemelerin uyumlaştırılması konusunda ülkelerindeki deneyimlerini ve görüşlerini aktarmak yoluyla işbirliği yapmayı kararlaştırmışlardır.

Taraflar, Türkiye – Romanya Ortak Sanayi Çalışma Grubu’nun İkinci Dönem Toplantısından bu yana kaydedilen gelişmeleri gözden geçirmişler, çeşitli alanlarda, karşılıklı çıkar ilişkilerine dayalı olarak işbirliğini daha ileri düzeyde teşvik etmek ve genişletmek imkanlarını araştırmışlardır.

Taraflar, ülkeleri arasındaki sanayi işbirliğinin daha da geliştirilmesi için aşağıdaki alanların öncelikli işbirliği alanları olması hususunda anlaşmışlardır;

1. Tekstil ve hazır giyim sanayi,
2. Gıda ve gıda işlemleri sanayi,
3. Demir-çelik ve metalurji sanayi,
4. Makine imalat sanayi,
5. Mobilya ve orman ürünleri sanayi,
6. Kimya ve petrokimya sanayi,
7. İlaç ve ilaç ham maddeleri sanayi,
8. Elektrikli ev aletleri sanayi,
9. İnşaat malzemeleri sanayi
10. Şeker ve şeker fabrikaları imalat sanayi
11. Deri ve deri mamulleri sanayi
12. Otomotiv ve otomotiv yan sanayi
13. Gemi inşa ve bakım onarım sanayi

Taraflar, yukarıda belirtilen öncelikli işbirliği alanlarında ve ayrıca belirlenecek alanlarda ilgili firma ve kuruluşlarını işbirliği yapmaları konusunda teşvik edeceklerini ifade etmişler ve ikili işbirliğini daha da geliştirmek için firmalarını ülkelerinde düzenlenecek ihalelere katılmaları için teşvik etme hususunda anlaşmışlardır.

Taraflar, iki ülke ve dünya pazarları arasındaki ürün akışının kolaylaştırılmasında standardizasyonun ve akreditasyonun önemini vurgulamışlar ve bu itibarla ilgili kuruluşlarının (TSE Türk Standartları Enstitüsü, ASRO Romanya Standardizasyon Kurumu, TURKAK Türk Akreditasyon Kurumu, RENAR Romanya Akreditasyon Birliği) arasındaki bağların güçlendirilmesi hususundaki isteklerini yinelemişlerdir.

Taraflar, bilgi, uzman değişimi ve her iki ülkedeki KOBİ'ler arası işbirliği konularında karşılıklı ziyaretler düzenlemek vasıtasıyla olası yatırım alanlarını genişletmek ve bu konuda yetkilileri teşvik etmek hususunda fikir birliğine varmışlardır.

Taraflar, SÜMER HALI tarafından üretilen el dokuması ipek ve yün halılar, kilimler ve el sanatları alanında potansiyel işbirliği konusunda karşılıklı olarak anlaşmışlardır.

Taraflar, ülkelerinde düzenlenecek fuar ve sergilere ilgili firmalarının etkin katılımlarını teşvik etmeyi kararlaştırmışlardır.

Taraflar, Türk-Romen İş Konseyinin faaliyetlerinin, iki ülke işadamları arasındaki ikili ekonomik işbirliğini geliştirmedeki önemini not etmişlerdir. Taraflar, Türk ve Romen firmaları arasında kurulacak direkt temasların önemini kabul etmişler ve 2003 yılı sonbaharından başlayarak sektörel ve bölgesel gezilere ilişkin bir programın organizasyonuna ihtiyaç konusunda anlaşmışlardır.

Taraflar, ayrıca, müteahhitlik ve müşavirlik alanında kendi ülkelerinde ve üçüncü ülkelerde ortak projeler ve danışmanlık yoluyla işbirliğini artırma konusunda gayret sarf edeceklerini belirtmişlerdir.

Taraflar, Türkiye - Romanya Ortak Sanayi Çalışma Grubu'nun Dördüncü Dönem Toplantısı'nın 2004 yılında Romanya'da gerçekleştirilmesini kararlaştırmışlardır.

İşbu Mutabakat Zaptı 2 Eylül 2003 tarihinde, İzmir'de İngilizce iki orijinal nüsha olarak düzenlenmiş ve imzalanmıştır.

TÜRK HEYETİ

Doç. Dr. Yavuz CABBAR

HEYET BAŞKANI

**MÜSTEŞAR YARDIMCISI
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI**

ROMANYA HEYETİ

Petru IANC

HEYET BAŞKANI

**GENEL MÜDÜR
EKONOMİ VE TİCARET BAKANLIĞI**

TÜRK HEYETİ LİSTESİ

1. Doç. Dr. Yavuz CABBAR	Heyet Başkanı Müsteşar Yardımcısı Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
2. Ayhan YILMAZ	Genel Müdür Yardımcısı Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
3. Fahrettin KAYIPMAZ	Genel Müdür Yardımcısı Sümer Halı Genel Müdürlüğü

Ek-2

ROMANYA HEYETİ LİSTESİ

1. Petru IANC	Heyet Başkanı Sanayi Politikaları Genel Müdürü Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı
2. Ralu CERECEANU	Daire Başkanı Uluslararası Ekonomik İşbirliği Genel Müdürlüğü Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı
3. Ovaghim STROE	Müşavir Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı
4. Constantin MIU	Müşavir Ekonomi Müşavirliği Ankara
5. Gheorghe UCIU	Genel Müdür INDUSTRIALEXPORT S.A.
6. Ionica FLORESCU	Pazarlama Müdürü OLTCHIM SA Ramnicu Valcea
7. Ioan GIVAN	Üretim Müdürü TRACTORUL UTB S.A. Brasov
8. Ioan PUICHITA	Satış Koordinatörü UCM Resita
9. Doru GAITA	Genel Müdür SIDERURGICA Hunedoara
10. Cornel GAVANEANU	Genel Müdür METAL TRADE-Bucuresti
11. Rudolf TURZA	Müdür TECHNOSTEEL LBR
12. Constantin PIRVAN	Ticaret Müdürü ALRO S.A. Slatina
13. Iusein ORHAN	Satış Müdürü ANGORA S.A.

Memorandum of Understanding of the Third Session of the joint Industrial Working Group Between the Republic of Turkey And Romania

The Third Session of the Turkish-Romanian Joint Industrial Working Group, established in 06.07.1999 in accordance with the Protocol, signed by the Republic of Turkey and Romania, was held in İzmir on September 1,2-2003.

The Turkish Delegation was headed by Dr. Yavuz CABBAR, Deputy Undersecretary of the Ministry of Industry and Trade of the Republic of Turkey; the Romanian Delegation was headed by Mr. Petru IANC, General Director of the Ministry of Economy and Commerce of Romania. The members of the two Delegations are listed in Annexes I and II.

During the Working Group Meeting in an atmosphere of reciprocal understanding and traditional friendship, the both sides confirmed their willingness and determination on development and encouragement of the relations in the areas of mutually interested.

The Parties briefed each other on the recent industrial developments taken place in their economies and the works carried out in the integration process to the European Union respectively and agreed to cooperate in harmonizing rules and regulations concerning the industrial production by exchanging views and experience of their countries in the context of this process.

The Parties reviewed the developments since Second Session of the Turkish-Romanian Joint Industrial Working Group and discussed the opportunities to promote further and expand the cooperation in various fields of mutual interest.

The Parties agreed on the following fields as priority areas for further development of industrial cooperation:

1. Textile, ready-made garment industry,
2. Food and food processing industry,
3. Iron and steel and metallurgical industry,
4. Machine manufacturing industry,
5. Furniture and wood processing industry,
6. Chemical and petrochemical industry,
7. Pharmaceutical products and raw materials,
8. Electrical household appliances,
9. Building materials industry,
10. Sugar and sugar factories manufacturing industry
11. Leather and leather products industry,
12. Automotive and automotive spare parts industry,
13. Shipbuilding industry and ship repair-maintenance

The Parties stated to encourage their related companies and organizations to cooperate in the above mentioned areas and other areas which will be identified, and the Parties agreed to encourage their companies to participate in the biddings in each other countries for extending bilateral cooperation.

The Parties stressed the importance of standardization and accreditation to make the flow of products easier between the two countries and around the world markets, and in this context, renewed their desire regarding the strengthening the relations between the respective organizations (TSE Turkish Standards Institute and ASRO Romanian Standardization Association; TURKAK Turkish Accreditation Board and RENAR Romanian Association for Accreditation).

The Parties agreed on expanding possible investment opportunities by information and expert exchange and organizing mutual visits on cooperation among SME's in both countries and to promote the relevant authorities on these issues.

The Parties mutually agreed on the potential cooperation in field of Turkish hand-knotted silk and woolen carpets, rugs and handicrafts produced by SUMER HALI.

The Parties agreed on encouragement of their companies to participate in the fairs and exhibitions effectively in the coming years.

The Parties noted the importance of the activities of Turkish-Romanian Business Council to promote bilateral economic cooperation between the two countries businessmen. The parties acknowledged the importance of establishing direct contacts between the Turkish and Romanian companies and agreed on the need of organizing a programme of sectorial and regional visits, starting with the Autumn of 2003.

The Parties also stated to make efforts for the development of cooperation in the field of contracting and consulting services in both countries and in third countries, through joint investment projects and technical advisory activities.

The Parties agreed on having the Fourth Session of the Turkish-Romanian Joint Industrial Working Group in Romania in the year 2004.

Done and signed in İzmir on September 2nd, 2003, in two originals in English language.

TURKISH DELEGATION

ROMANIAN DELEGATION

Dr. Yavuz CABBAR
HEAD OF DELEGATION

Petru IANC
HEAD OF DELEGATION

DEPUTY UNDERSECRETARY
MINISTRY OF INDUSTRY AND
TRADE OF THE REPUBLIC OF
TURKEY

GENERAL DIRECTOR
MINISTRY OF ECONOMY
AND COMMERCE OF
ROMANIA

TURKISH DELEGATION

1. Mr. Yavuz CABBAR	Head of Delegation Deputy Undersecretary Ministry of Industry and Trade
2. Mr. Ayhan YILMAZ	Deputy General Director Ministry of Industry and Trade
3. Mr. Fahrettin KAYIPMAZ	Deputy General Director Sümer Hali Directorate General

Annex-II

ROMANIAN DELEGATION

1. Mr. Petru IANC	Head of Delegation General Director, General Directorate for Industrial Policy, Ministry of Economy and Commerce
2. Mrs. Ralu CERECEANU	Head of Department General Directorate for Economic International Cooperation, Ministry of Economy and Commerce
3. Mr. Ovaghim STROE	Counsellor Ministry of Economy and Commerce
4. Mr. Constantin MIU	Counsellor Office of the Economic Counsellor, Ankara
5. Mr. Gheorghe UCIU	Manager INDUSTRIALEXPORT S.A.
6. Mr. Ionica FLORESCU	Marketing Manager OLTCHIM SA Ramnicu Valcea
7. Mr. Ioan GIVAN	Production Manager TRACTORUL UTB S.A. Brasov
8. Mr. Ioan PUICHITA	Sales Coordinator UCM Resita
9. Mr. Doru GAITA	General Manager SIDERURGICA Hunedoara
10. Mr. Cornel GAVANEANU	President METAL TRADE-Bucuresti
11. Mr. Rudolf TURZA	Manager TECHNOSTEEL LBR
12. Mr. Constantin PIRVAN	Commercial Director ALRO S.A. Slatina
13. Mr. Iusein ORHAN	Sales Manager ANGORA S.A.

Karar Sayısı : 2003/6339

2 Mart 2001 tarihinde Belgrad'da imzalanan ve 2/10/2003 tarihli ve 4980 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yugoslavya Federal Cumhuriyeti Federal Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 10/10/2003 tarihli ve EİGY/413710 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 17/10/2003 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Mehmet Ali ŞAHİN

Başbakan V.

B. ATALAY	A. ŞENER	M. A. ŞAHİN	B. ATALAY
Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bakanı
O. PEPE	K. TÜZMEN	G. AKŞİT	K. TÜZMEN
Devlet Bakanı V.	Devlet Bakanı V.	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
C. ÇİÇEK	M. V. GÖNÜL	Z. ERGEZEN	K. UNAKITAN
Adalet Bakanı	Milli Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı V.	Maliye Bakanı
H. ÇELİK	Z. ERGEZEN	R. AKDAĞ	B. YILDIRIM
Milli Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskan Bakanı	Sağlık Bakanı	Ulaştırma Bakanı
S. GÜÇLÜ	M. BAŞESGİOĞLU	A. COŞKUN	
Tarım ve Köyişleri Bakanı	Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı	
M. H. GÜLER	E. MUMCU	O. PEPE	
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Kültür ve Turizm Bakanı	Çevre ve Orman Bakanı	

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yugoslavya Federal Cumhuriyeti
Federal Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı
Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma**

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yugoslavya Federal Cumhuriyeti Federal Hükümeti (Akit Taraflar bundan sonra Taraflar olarak anılacaktır);

Özellikle bir Taraf yatırımcılarının , diğer Tarafın ülkesinde yapacakları yatırımlarla ilgili olmak üzere aralarındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile,

Anılan yatırımların tabi olacağı uygulamalara ilişkin bir anlaşma akdinin, sermaye ve teknoloji akımı ile Tarafların ekonomik gelişimini teşvik edeceğini kabul ederek,

İstikrarlı bir yatırım ortamı meydana getirmek ve ekonomik kaynakların en etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere, yatırımların adil ve hakkaniyete uygun muameleye tabi tutulmasının gerektiği hususunda mutabık kalarak ve

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması için bir anlaşma yapılması kararıyla,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I

Tanımlar

İşbu Anlaşmada:

1. "Yatırımcı" terimi:

(a) Taraflardan her birinin yurürlükteki hukukuna göre vatandaşı sayılan ve diğer Tarafın ülkesinde yatırımlar gerçekleştiren gerçek kişiler;

(b) Taraflardan her birinin yurürlükteki hukukuna ve nizamlarına uygun olarak kurulmuş veya teşekkül etmiş ve idare merkezleri bu Tarafın

ülkesinde bulunan ve diğer Tarafın ülkesinde yatırımlar gerçekleştiren şirketleri, firmaları ya da iş ortaklıklarını ifade eder.

2. "Yatırım" terimi, ev sahibi Tarafın ülkesindeki kanun ve nizamlara uygun olarak her türlü malvarlığını, bunlarla kısıtlı olmamak koşuluyla, özellikle aşağıdakileri kapsar:

(a) hisse senetleri, sermaye hisseleri ya da şirketlere iştirakin ve pay sahibi olmanın diğer şekilleri;

(b) yeniden yatırımda kullanılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili ekonomik değeri olan sözleşme ile belirlenmiş diğer haklar;

(c) taşınır ve taşınmaz mallar, aynı zamanda ipotek, tedbir, rehin gibi diğer mülkiyet hakları ;

(d) telif hakları ve ilgili haklar ,patentler, sınai tasarımlar veya modeller, ticari marka, peştemaliye, teknik prosesler ve know-how gibi fikri mülkiyet hakları;

(e) doğal kaynaklarla ilgili ulusal mevzuatlara uygun olarak, kanun veya sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları.

Söz konusu terim yatırımın yapıldığı Tarafın ülkesindeki kanun ve nizamlarına uygun olarak yapılmış tüm doğrudan yatırımları kapsar. Varlıkların yatırıldığı biçimdeki bir değişiklik, bunların yatırım olarak nitelendirilmesini etkilemez.

3. "Gelirler" terimi, bir yatırımdan elde edilen, bunlarla kısıtlı olmamak kaydıyla; özellikle kar, faiz, temettüleri, sermaye kazançları, royaltiler, lisans ücretleri ve bu gibi diğer benzer ücretleri ifade eder.

4. (a) "Ülke" terimi; Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak, uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi, korunması ve yönetilmesi amaçları için yargılama veya egemenlik haklarına sahip olduğu kara ülkesini, karasularını, deniz yatağını ve altındaki toprakları ifade eder.

(b) "Ülke" terimi Yugoslavya Federal Cumhuriyeti ile ilgili olarak, sözkonusu Tarafın ulusal hukukuna ve mevzuatlarına ve uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemenlik veya yargılama haklarını tatbik ettiği kara sınırları tarafından çevrelenen bölgeler yanında deniz, deniz yatağı ve karasularının ötesindeki toprakaltını ifade eder.

MADDE II

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Herbir Taraf diğer Tarafın yatırımcılarını ülkesinde yatırımlar yapması için teşvik edecek ve elverişli koşullar yaratacak ve bu gibi yatırımları kanun ve nizamlarına uygun olarak kabul edecektir.

2. Herbir Tarafın yatırımcılarının yatırımları her zaman adil ve eşit muameleye tabi tutulacak ve diğer Tarafın ülkesinde yasal korumadan yararlanacaktır.

3. Tarafların ülkelerine yabancıların girmesi , kalması ve istihdam edilmesi ile ilgili kanun ve nizamlarına uygun olarak;

(a) Taraflardan her birinin vatandaşlarına, kendilerinin veya kendilerini istihdam eden ilk Taraf yatırımcısının, önemli boyutlarda sermaye ve başka kaynak taahhüdünde bulunduğu veya bulunmak üzere olduğu bir yatırımın kurulması, geliştirilmesi, idaresi amacıyla ya da işletilmesine ilişkin tavsiyelerde bulunmak üzere, diğer Tarafın ülkesine girmesine ve ikamet etmelerine, ev sahibi Tarafın kanun ve nizamlarına uygun olarak izin verilecektir.

(b) Taraflardan birinin yürürlükteki kanun ve nizamları çerçevesinde yasal olarak kurulan ve diğer Tarafın yatırımcılarının yatırımı olan şirketlerin, kendi seçtikleri üst düzey idari ve teknik personeli, milliyetleri ne olursa olsun istihdam etmelerine izin verilecektir.

MADDE III

Ulusal Muamele ve En Çok Kayırılan Ulus Muamelesi

1. Her bir Taraf, kendi ülkesindeki yatırımlara ve bunlarla bağlantılı faaliyetlere, herhangi üçüncü bir ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumda uygulanandan daha az elverişli olmayan koşullarda, ilgili kanun ve nizamlarına uygun olarak izin verecektir.
2. Her bir Taraf, gerçekleştirilmiş olan bu yatırımlara; kendi yatırımcılarının ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına, benzer durumda uygulanandan, hangisi daha elverişli ise, daha az elverişli olmayan bir muamele uygulayacaktır.
3. İşbu Madde'nin 1. ve 2. Paragrafının hükümleri, bir Tarafın diğer Tarafın yatırımcılarına ilk Tarafın aşağıda sayılanlar çerçevesinde garanti etmiş olabileceği herhangi bir muamele, tercih veya ayrıcalığı tanımaya zorunlu olduğu şeklinde yorumlanmayacaktır.
  - (a) bir gümrük birliği, serbest ticaret bölgesi, parasal birlik veya Taraplardan birinin taraf olduğu veya olabileceği bu gibi birlikleri veya diğer uluslararası işbirliği biçimlerini kuran benzer uluslararası anlaşmalar, veya
  - (b) tamamen veya kısmen vergilendirme ile ilgili herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenleme.

MADDE IV

Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, kamu yararı amacıyla, ayrımcı olmayacak biçimde, zamanında, yeterli ve etkin tazminat ödeyerek, yürürlükteki hukuk çerçevesinde ve işbu Anlaşmanın III'üncü Maddesinde belirtilen genel ilkelere uygun olarak yapılan işlemler dışında, kamulaştırma, devletleştirme veya doğrudan veya dolaylı olarak benzeri etkileri yaratan uygulamalara maruz bırakılmayacaktır.
2. Tazminat kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin uygulanmasından veya öğrenilmesinden önceki gerçek piyasa değerine eşit olacaktır. Tazminat gecikmesiz olarak ödenecek ve serbestçe transfer edilebilir olacak ve kamulaştırma tarihinden ödeme tarihine kadar, ulusal mevzuatına uygun olarak faiz içerecektir.

3. Yatırımları diğerk Tarafın ÷lkesinde savaş, silahlı çatışma, ayaklanma, iç karışıklıklar veya diğerk benzer olaylar nedeniyle zarara uğrayan Taraflardan birinin yatırımcıları, iade, kefalet, tazminat veya diğerk ödeme ile ilgili olarak, diğerk Tarafça, kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ÷lke yatırımcılarına uygulanan muameleden daha az elverişli olmamak kaydıyla, bu tür kayıplarla ilgili olarak benimsenecek işlemlerden hangisi daha elverişli ise, o muameleye tabi tutulacaktır. Sözkonusu ödemeler uygunsuz bir gecikme olmaksızın yapılacak ve serbestçe transfer edilebilir olacaktır.

MADDE V

÷lkesine İade ve Transfer

1. Her bir Taraf diğerk Tarafın yatırımcılarına, bunlarla kısıtlı olmamak kaydıyla, yatırımlarıyla ilgili özellikle aşağıdaki ödemelerin transfer özgürlüğünü garanti edecektir:

(a) gelirler,

(b) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar,

(c) Madde IV çerçevesinde ödenecek tazminatlar,

(d) yatırımlarla ilgili kredilerden kaynaklanan ana para ve faiz ödemeleri,

(e) diğerk Tarafın ÷lkesinde, bir yatırımınla ilgili uygun çalışma izinlerini almış olan bir Tarafın vatandaşlarının aldıkları harcanmamış maaş, ücret ve diğerk gelirleri,

(f) bir yatırım uyuşmazlığından kaynaklanan ödemeler.

2. Aksi yatırımcı ve ev sahibi Tarafça kararlaştırılmadığa transferler yatırımın yapılmış olduğu konvertibl para birimi veya herhangi bir konvertibl para birimiyle ve transferin yapıldığı tarihte yatırımın yapılmış olduğu Tarafın ÷lkesindeki geçerli olan döviz kuru üzerinden yapılacaktır.

MADDE VI

Halefiyet

1. Eğer bir Taraf yatırımcısının yatırımı, ticari olmayan risklere karşı kanuni bir sistem dahilinde sigorta edilmişse ve eğer bir Taraf veya onun tayin edilmiş Ajansı veya onun denetimi altında faaliyet gösteren bir tüzel kişi (bundan sonra "sigortalayan" olarak anılacaktır) diğer Tarafın ülkesindeki yatırımcılarından herhangi birine sigorta anlaşması çerçevesinde bir ödeme yaparsa, ev sahibi Taraf, sigortalayanın bu gibi hakları ve talepleri tatbiki hakkı olduğunu ve bu gibi bir yatırımcının herhangi bir hakkının veya talebinin transferini tanıyacaktır.
2. Halef olunan hak veya talepler yatırımcının asıl hak ve taleplerini aşmayacaktır.
3. Zararı karşılanan yatırımcının hak ve yükümlülüklerine halefiyet, işbu Anlaşmanın V. Maddesine uygun olarak gerçekleşen ödemelerin transferine de uygulanacaktır.
4. Bir Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar işbu Anlaşmanın VII. Maddesinin hükümlerine uygun olarak çözümlenecektir.

MADDE VII

Bir Taraf ile Diğer Tarafın Yatırımcısı Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflardan biri ile diğer Tarafın bir yatırımcısı arasında, o yatırımcının yatırımı ile ilgili olarak çıkan ihtilaflar, yatırımcı tarafından ev sahibi Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilecektir. Yatırımcı ve ilgili Taraf bu uyuşmazlıkları, mümkün olduğunca iyi niyetle, karşılıklı görüşme ve müzakereler yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.
2. Eğer uyuşmazlıklar, birinci paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde, bu yolla çözümlenemezse; uyuşmazlık, yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilere sunulabilir:
  - a) Her iki Tarafın da imzacı olmaları halinde, Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi ile kurulmuş olan Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID),
  - (b) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir tahkim mahkemesi (UNCITRAL),
  - (c) Paris Uluslararası Ticaret Odası Tahkim Mahkemesi

Şu şartla ki; yatırımcının uyuşmazlığı uyuşmazlığa taraf olan Tarafın yerel adli mahkemelerine getirmiş olması halinde bir yıl içinde nihai kararın alınmamış olması gerekir.

3. Tahkim kararları; uyuşmazlığın bütün tarafları için kesin ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Taraf verilen kararı milli hukuku çerçevesinde yerine getirecektir.

MADDE VIII

Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflar, işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulaması ile ilgili her türlü uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde, çabuk ve adil çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan , Taraflar bu tür çözümlere ulaşmak için doğrudan ve anlamlı görüşmeler yapmayı kabul ederler. Eğer Taraflar, aralarında uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı ay içinde bu yöntemle uzlaşmaya varamazlarsa, uyuşmazlık herhangi bir Tarafın talebi üzerine, üç üyeli bir tahkim heyetine götürülebilir.

2. Her bir Taraf talebin alınmasından itibaren iki ay içinde, birer hakem tayin edecektir. Bu iki hakem, üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Taraflardan biri belirlenen süre içinde bir hakem tayin edemezse, diğer Taraf, Uluslararası Adalet Divanı'nın Başkanından bu tayini yapmasını talep edebilir.

3. Eğer iki hakem, atanmalarından itibaren iki ay içinde Heyet Başkanının seçimi konusunda anlaşma sağlayamazlarsa; Heyet Başkanı, Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından seçilecektir.

4. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı, işbu Maddenin (2)inci ve (3)üncü paragraflarında belirtilen hallerde görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya bu şahıs Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Başkan Yardımcısı tarafından yapılacaktır ve Başkan Yardımcısı da anılan görevi yerine getirmekten alıkonulursa veya Taraflardan birinin vatandaşı ise, seçim Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılacaktır.

5. Tahkim Heyeti Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaklardır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, Tahkim Heyeti, uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep edecektir.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz ay içinde, bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve Tahkim Heyeti-hangisi daha sonra gerçekleşirse- son beyanlardan veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki ay içinde karara varacaktır. Tahkim Heyeti, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alacaktır.

7. Başkan ve diğer hakemler tarafından yapılan harcamalar, dava ile ilgili diğer masraflar Taraflarca eşit olarak ödenecektir. Bununla beraber, Tahkim heyeti re'sen giderlerin daha büyük bir kısmının iki Tarafтан birince karşılanmasına karar verebilir.

8. Eğer bir uyuşmazlık, bu Anlaşmanın VII'inci Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuş ve hala orada çözüm beklemekte ise, aynı uyuşmazlık işbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmayacaktır. Bu, her iki Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurmayı engellemeyecektir.

MADDE IX

Diğer Hükümlerin Uygulanması

Eğer her bir Tarafın kanunları veya Taraflar arasında mevcut bulunan veya bundan sonra tesis edilen uluslararası anlaşmalar veya Tarafların imzacı oldukları diğer uluslararası anlaşmalar, diğer Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına işbu Anlaşma ile sağlanandan daha elverişli bir muamele sağlayan hükümler içeriyorsa, bu gibi kanun ve anlaşmalar daha elverişli oldukları dereceye kadar işbu Anlaşmaya üstün gelirler.

MADDE X

Danışmalar

Tarafların temsilcileri gerekli olduğunda işbu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili konular hakkında danışmalarda bulunacaklardır. Bu danışmalar Taraflardan birinin önerisi üzerine, diplomatik yollar vasıtasıyla kararlaştırılacak zamanda ve yerde yapılacaktır.

MADDE XI

Yürürlüğe Girme

1. İşbu Anlaşma onaya tabidir ve her bir Tarafın diğerine ilgili iç onay işlemlerinin tamamlandığını bildiren iki yazılı bildirim teati edildiği tarihte yürürlüğe girecektir. Anlaşma on yıllık bir dönem için yürürlükte kalacak ve bu Maddenin 2'inci paragrafına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalacaktır. İşbu Anlaşma, yürürlüğe giriş tarihinde mevcut olan yatırımlar yanında yürürlüğe giriş tarihinden sonra yapılan veya gerçekleşen yatırımlara da uygulanacak ve işbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren uygulanabilir olacaktır.
2. Taraflardan her biri yazılı olarak diğer Tarafa bir yıl öncesinden feshi ihtarda bulunarak, Anlaşmayı ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra her an sona erdirilebilir.
3. İşbu Anlaşma Taraflar arasında yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişiklik, Taraflardan her birinin diğer Tarafa değişikliğin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili formaliteleri tamamladığını bildirmesi üzerine yürürlüğe girecektir.
4. İşbu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılan ya da gerçekleşen ve bu Anlaşmanın uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, bu Anlaşmanın diğer bütün Maddelerinin hükümleri, söz konusu sona erme tarihinden itibaren ilave bir on yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Bu Anlaşmayı Tarafların tam yetkili temsilcileri, huzurlarında imzalamışlardır.

Belgrad'da, 2 Mart 2001 tarihinde Türkçe, Sırpça ve İngilizce dillerinde, hepsi de asıl olarak imzalanmıştır.

Yorumda farklılık olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

YUGOSLAVYA FEDERAL CUMHURİYETİ
FEDERAL HÜKÜMETİ ADINA

**Agreement Between the Government of the Republic of Turkey and the
Federal Government of the Federal Republic of Yugoslavia
Concerning the Reciprocal Promotion and
Protection of Investments**

The Government of the Republic of Turkey and the Federal Government of the Federal Republic of Yugoslavia, hereinafter called the Contracting Parties. (Contracting Parties hereinafter called the Parties);

Desiring to promote greater economic cooperation between them, particularly with respect to investment by investors of one Party in the territory of the other Party,

Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded such investment will stimulate the flow of capital and technology and the economic development of the Parties,

Agreeing that fair and equitable treatment of investment is desirable in order to maintain a stable framework for investment and maximum effective utilization of economic resources, and

Having resolved to conclude an agreement concerning the reciprocal encouragement and protection of investments,

Hereby agree as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purpose of this Agreement;

I. The term "investor" means:

(a) natural persons deriving their status as nationals of either Party according to its applicable law and making investments in the territory of the other Party.

(b) corporations, firms or business associations incorporated or constituted under the laws and regulations in force of either of the Parties and having their headquarters in the territory of that Party and making investments in the territory of the other Party.

2. The term "investment", in conformity with the hosting Party's laws and regulations, shall include every kind of asset in particular, but not exclusively:

(a) shares, stocks or any other kind of participation and interest in companies;

(b) returns reinvested, claims to money or any other claims under contract having an economic value related to an investment;

(c) movable and immovable property, as well as any other property rights as mortgages, liens, pledges ;

(d) intellectual property rights such as copyrights and related rights, patents, industrial designs or models, trademarks, goodwill, technical processes and know-how;

(e) business concessions conferred by law or by contract, in accordance with the national legislation related to natural resources.

The said term shall refer to all direct investments made in accordance with the laws and regulations in the territory of the Party where the investments are made. A change in the form in which assets are invested shall not affect their character as investments.

3. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and includes in particular, though not exclusively, profit, interest, dividends, capital gains, royalties, licenses fees and such other similar fees.

4. (a) The term "territory" means; with respect to the Republic of Turkey, the land territory, territorial sea, seabed and subsoil over which it has jurisdiction or sovereign rights for the purpose of exploring, exploiting, conserving and managing natural resources, pursuant to international law.

(b) The term "territory" means; with respect to the Federal Republic of Yugoslavia the area encompassed by land boundaries as well as the sea, seabed and its subsoil beyond the territorial sea over which the Party exercises, in accordance with its national laws and regulations and international law, sovereign rights or jurisdiction.

ARTICLE II

Promotion and Protection of Investments

1. Each Party shall encourage and create favorable conditions for investors of the other Party to make investments in its territory, and shall admit such investments subject to its laws and regulations.

2. Investments of investors of each Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy legal protection in the territory of the other Party.

3. Subject to the laws and regulations of the Parties relating to the entry, sojourn and employment of aliens:

(a) nationals of either Party shall be permitted in accordance with its laws and regulations of the host Party to enter and remain in the territory of the other Party for purposes of establishing, developing, administering or advising on the operation of an investment to which they, or an investor of the first Party that employs them, have committed or are in the process of committing a substantial amount of capital or other resources,

(b) companies which are legally constituted under the applicable laws and regulations of one Party, and which are investments of investors of other Party, shall be permitted to engage managerial and technical personnel of their choice, regardless of nationality.

ARTICLE III

National Treatment and Most-favoured-nation Treatment

1. Each Party shall permit in its territory investments, and activities associated therewith, on a basis no less favourable than that accorded in similar situations to investments of investors of any third country, within the framework of its laws and regulations.

2. Each Party shall accord to these investments, once established, treatment no less favourable than that accorded in similar situations to investments of its own investors or to investments of investors of any third country, whichever is the most favourable.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall not be construed so as to oblige one Party to extend to the investors of the other Party the benefit of any treatment, preference or privilege which the former Party may grant to:

(a) a customs union, free trade zone, monetary union or similar international agreement establishing such unions or other forms of international cooperation to which either of the Parties is or may become a party, or

(b) any international agreement or arrangement relating wholly or partially to taxation.

ARTICLE IV

Expropriation and Compensation

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subject, directly or indirectly, to measures of similar effects except for a public purpose, in a non-discriminatory manner, upon payment of prompt, adequate and effective compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article III of this Agreement.

2. Compensation shall be equivalent to the real market value of the expropriated investment before the expropriatory action was taken or became known. Compensation shall be paid without delay and be freely transferable and shall include interest in accordance with the national legislation, from the date of expropriation until the date of payment.

3. Investors of either Party whose investments suffer losses in the territory of the other Party owing to war, armed conflict, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement by such other Party treatment no less favorable than that accorded to its own investors or to investors of any third country, whichever is the most favorable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses. Resulting payments shall be made without undue delay and shall be freely transferable.

ARTICLE V

Repatriation and Transfer

1. Each Party shall guarantee to the investors of the other Party freedom of transfer of payments related to its investments including in particular, though not exclusively:

- (a) returns,
- (b) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment,
- (c) compensation pursuant to Article IV,
- (d) reimbursements and interest payments deriving from loans in connection with investments,
- (e) unspent salaries, wages and other remunerations received by the nationals of one Party who have obtained in the territory of the other Party the corresponding work permits relative to an investment,
- (f) payments arising from an investment dispute.

2. Transfers shall be made in the convertible currency in which the investment has been made or in any convertible currency at the rate of exchange in force at the date of transfer in the territory of the Party the investment has been made unless otherwise agreed by the investor and the hosting Party.

ARTICLE VI

Subrogation

1. If the investment of an investor of one Party is insured against non-commercial risks under a system established by law and if a Party or its designated Agency or a legal person acting under its supervision (hereinafter referred to as "insurer") makes a payment to any of its investors in the territory of the other Party, under the insurance agreement, the host Party shall recognize that the insurer is entitled to exercise such rights and claims and the transfer of any right or claim of such an investor.

2. The rights or claims so subrogated shall not exceed the original rights or claims of the investor

3. Subrogation of the rights and obligations of the indemnified investor shall also apply to the transfer of payments effected with in accordance with Article V. of this Agreement.

4. Disputes between a Party and an insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article VII of this Agreement.

ARTICLE VII

Settlement of Disputes Between One Party and Investors of the Other Party

1. Disputes between one of the Parties and an investor of the other Party, in connection with his investment, shall be notified in writing, including a detailed information, by the investor to the recipient Party of the investment. As far as possible, the investor and the concerned Party shall endeavor to settle these disputes by consultations and negotiations in good faith.

2. If these disputes cannot be settled in this way within six months following the date of the written notification mentioned in paragraph 1, the dispute can be submitted, as the investor may choose, to:

(a) the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the " Convention on Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of other States", in case both Parties become signatories of this Convention,

(b) an ad hoc court of arbitration laid down under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL).

(c) the Court of Arbitration of the Paris International Chamber of Commerce,

provided that, if the investor concerned has brought the dispute before the local courts of the Party that is a party to the dispute and a final award has not been rendered within one year.

3. The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Party commits itself to execute the award according to its national law.

ARTICLE VIII

Settlement of Disputes Between the Parties

1. The Parties shall seek in good faith and a spirit of cooperation a rapid and equitable solution to any dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement. In this regard, the Parties agree to engage in direct and meaningful negotiations to arrive at such solutions. If the Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of dispute between themselves through the foregoing procedure, the dispute may be submitted, upon the request of either Party, to an arbitral tribunal of three members.
2. Within two months of receipt of a request, each Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. In the event either Party fails to appoint an arbitrator within the specified time, the other Party may request the President of the International Court of Justice to make the appointment.
3. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the Chairman within two months after their appointment, the Chairman shall be appointed upon the request of either Party by the President of the International Court of Justice.
4. If, in the cases specified under paragraphs (2) and (3) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the Vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Party, the appointment shall be made by the most senior member of the Court who is not a national of either Party.
5. The tribunal shall have three months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such agreement, the tribunal shall request the President of the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account generally recognized rules of international arbitral procedure:
6. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight months of the date of selection of the Chairman, and the tribunal shall render its decision within two months after the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later. The arbitral tribunal shall reach its decisions, which shall be final and binding, by a majority of votes.
7. Expenses incurred by the Chairman, the other arbitrators, and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Parties. The tribunal may, however, at its discretion, decide that a higher proportion of the costs be paid by one of the Parties.

8. A dispute shall not be submitted to an international arbitration court under the provisions of this Article, if the same dispute has been brought before another international arbitration court under the provisions of Article VII and is still before the court. This will not impair the engagement in direct and meaningful negotiations between both Parties.

ARTICLE IX

Application of other Provisions

If the laws of either Party or international agreements existing at present or established hereafter between the Parties or other international agreements whereof the Parties are signatories contain provisions entitling investments by investors of the other Party to a treatment more favorable than is provided for by the this Agreement, such laws and agreements shall to the extent that they are more favourable prevail over this Agreement.

ARTICLE X

Consultations

Representatives of the Parties shall hold consultations, when necessary, concerning matters related to the application of the this Agreement. These consultations shall be held at the proposal of one of the Parties at a time and place to be agreed upon through diplomatic channels.

ARTICLE XI

Entry into Force

1. This Agreement is subject to ratification and shall enter into force at the date of exchange of the two written notifications by which the two Parties notify each other that their respective internal procedures have been completed. It shall remain in force for a period of ten years and shall continue to be in force unless terminated in accordance with paragraph 2 of this Article. It shall apply to investments existing at the time of entry into force as well as to investments made or acquired thereafter and shall be applicable from the date of entry into force of this Agreement.

2. Either Party may, by giving one year's written notice to the other Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten year period or at any time thereafter.

3. This Agreement may be amended by written agreement between the Parties. Any amendment shall enter into force when each Party has notified the other that it has completed all internal requirements for entry into force of such amendment.

4. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten years from such date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries have signed this Agreement.

DONE at Belgrade on the day of 2 March 2001 in the Turkish, Serbian and English languages all of which are equally authentic.

In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY

FOR THE FEDERAL GOVERNMENT OF
THE FEDERAL REPUBLIC OF YUGOSLAVIA

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ И САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У ВЕЗИ УЗАЈАМНОГ ПОДСТИЦАЊА И ЗАШТИТЕ УЛАГАЊА

Влада Републике Турске и Савезна влада Савезне Републике Југославије, овде означене као Уговорне стране (уговорне стране у даљем тексту означене као "Стране");

У жељи да подстакну већу међусобну сарадњу, нарочито у погледу улагања улагача једне Стране на територији друге Стране,

Схватајући да ће споразум о третману који се даје таквим улагањима подстицати проток капитала и технологије и економски развој Страна,

Сагласне да је пожељан праведан и правичан третман улагања да би се одржао стабилан оквир за улагања и максимално успешно коришћење економских средстава, и

Одлучивши да закључе споразум у вези подстицања и узајамне заштите улагања,

Споразумеле су се о следећем:

ЧЛАН I.

У смислу овог споразума:

1. Израз "улагач" означава:

(а) физичка лица чији статус држављана било које Стране произилази из њеног закона који је на снази, и која улажу на територији друге Стране;

(б) корпорације, фирме или пословна удружења регистрована или основана према важећим законима и прописима на снази једне Стране и која имају седиште на територији те Стране, и улажу на територији друге Стране;

2. Израз "улагање", у складу са законима и прописима Стране домаћина, обухватиће све врсте средстава а нарочито, мада не искључиво;

(а) деонице, акције или било који други облик учешћа и интереса у компанијама;

(б) реинвестиране приносе, новчана потраживања или било која друга потраживања по основу уговора, која имају економску вредност а односе се на улагање;

(ц) покретну и непокретну имовину, као и било која друга својинска права као што су хипотека, залога или јемство;

(д) права интелектуалне својине као што су ауторска права и слична права, патенти, индустријски дизајн или модели као и заштитни знаци "годњилл" технички процеси и "кноњ-хоњ";

(е) пословне концесије одобрене законом или уговором у складу са националним законодавством које се односе на природна богатства.

Поменути израз ће се односити на сва директна улагања извршена у складу са законима и прописима на територији Стране где су улагања извршена.

Промена облика у коме се средства улажу неће утицати на њихов карактер као улагања.

3. Израз "приноси" означава износе које доноси улагање и обухвата посебно мада не искључиво, профит, камату, дивиденде, капиталну добит, ауторске хонораре, накнаде за лиценце и друге сличне накнаде.

4. (а) Израз "територија" значи, у односу на Републику Турску, копнене територије Републике Турске, територијално море, морско дно и подземље на коме има јурисдикцију или суверена права у циљу истраживања, коришћења, чувања и управљања националним природним богатствима сходно међународном законодавству.

(б) Израз "територија" значи, у односу на Савезну Републику Југославију, површине обухваћене копненим границама, као и подручје мора, морско дно и његово подземље ван територијалног мора на коме Страна има суверена права или јурисдикцију у складу са својим законима и прописима и међународним правом.

ЧЛАН II.

Подстицање и заштита улагања

1. Свака Страна Уговорница ће подстицати и стварати повољне услове за улагаче друге Стране Уговорнице како би вршили улагања на њеној територији и дозвољавати таква улагања у складу са својим законима и прописима.

2. Улагања улагача било које Стране Уговорнице ће у свако време уживати правичан и равноправан третман, пуну заштиту и безбедност на територији друге Стране Уговорнице.

3. Зависно од закона и прописа Страна који се односе на улазак, кратак боравак и запошљавање странака:

(а) држављанима било које Стране ће бити дозвољено у складу са законима и прописима, земље домаћина, да ступе и остану на територији друге Стране ради утврђивања развоја управљања или саветовања о функционисању неког улагања у које су они или улагач прве Стране који их запошљава, ангажовали или су у поступку ангажовања знатног износа капитала или других средстава;

(б) компанијама које су законито основане према важећим законима и прописима једне Стране и које представљају улагања улагача друге Стране, биће дозвољено да ангажују руководеће и техничко особље по свом избору, без обзира на националност.

ЧЛАН III.

Национални третман и третман најповлашћеније нације

1. Свака Страна ће на својој територији дозволити улагања и активности везане за то, на ништа мање повољној основи од оне коју у сличним ситуацијама додељује улагањима улагача било које треће државе, у оквиру својих закона и прописа.

2. Свака Страна ће овим улагањима, пошто буду утврђена, доделити третман који неће бити мање повољан од оног који у сличним ситуацијама додељује улагањима својих улагача или улагањима улагача било које треће земље, штогод да је повољније.

3. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана неће се тумачити тако да обавезују једну Страну Уговорницу да улагачима друге Стране Уговорнице даје било какву предност у третману, преференцијале или привилегије које прва Страна Уговорница може додељивати:

1) царинској унији, слободној трговинској зони, монетарној унији или сличном међународном споразуму којим се оснивају овакве уније или други облици регионалне сарадње, чији било која Страна Уговорница јесте или може постати потписник, или

2) било каквом међународном споразуму или аранжману који се у целости или делимично односи на опорезивање.

ЧЛАН IV.

Експропријација и накнада

1. Улагања неће бити експроприсана, национализована нити, директно или индиректно, подвргнута мерама са сличним дејством, осим у јавном интересу, на недискриминаторни начин, уз плаћање хитне одговарајуће и ефективне накнаде и у складу са одговарајућим законским поступком и општим принципима третмана предвиђеног у члану 3. овог Споразума.

2. Накнада ће бити једнака стварној вредности експроприсаног улагања пре но што је експропријација предузета или постала опште позната чињеница. Накнада ће бити исплаћена без одлагања, биће слободно трансферабилна и укључиваће камату у складу са националним законодавством, од дана експропријације до датума плаћања.

3. Улагачима било које Стране чија улагања претрпе штету на територији друге Стране услед рата, оружаног сукоба, побуне, грађанских немира или других сличних догађаја у погледу повраћаја, обештећења, накнаде или другог начина измирења обавеза, друга Страна ће доделити третман који није мање повољан од оног који додељује сопственим улагачима или улагачима било које треће земље, који год третман је најповољнији у погледу било каквих мера које усваја у односу на такве штете. Плаћања по наведеном основу вршиће се без непотребног одлагања и биће слободно трансферабилна.

ЧЛАН V. Репатријација и трансфер

Свака Страна ће гарантовати улагачу друге Стране, слободу трансфера плаћања у вези улагања укључујући посебно, али не и искључиво:

- (а) приносе;
- (б) приходе од продаје или ликвидације целокупног или било ког дела неког улагања;
- (в) накнаде сходно члану 4;
- (г) рефундације и камате проистекле из зајмова у вези са улагањима;
- (д) непотрошене плате, наднице и друге новчане награде које добијају држављани једне Стране који су на територији друге Стране добили одговарајуће радне дозволе које се односе на неко улагање;
- (ђ) плаћања проистекла из неког инвестиционог спора.

2. Трансфери ће се обављати у конвертибилној валути у којој је улагање извршено или у било којој

конвертибилној валути по девизном курсу који се примењује на дан трансфера, уколико није другачије договорено између улагача и Стране домаћина.

ЧЛАН VI.

Суброгација

1. Уколико је улагање улагача једне Стране осигурано од некомерцијалних ризика у складу са системом утврђеним законом и, уколико Страна или њена наименована институција или правно лице које делује под њеним надзором (у даљем тексту означен као "осигураник") изврши плаћање било ком улагачу на територији друге Стране у складу са уговором о осигурању, Страна домаћин ће признати да је осигураник овлашћен да прими таква права и потраживања и трансфер било којих права и потраживања таквог улагача.

2. Суброгирана права или потраживања неће премашивати првобитна права или потраживања улагача.

3. Суброгација права и обавеза осигураног улагача односи се такође и на трансфер плаћања који се врши у складу са чланом 6. овог споразума.

4. Спорови између једне Стране и осигуратеља решаваће се у складу са одредбама члана 7. овог Споразума

ЧЛАН VII.

Решавање спорова између једне Стране и улагача друге Стране

1. Улагач ће Страни кориснику улагања послати писмено обавештење, са детаљном информацијом, о споровима између једне Стране и улагача друге Стране, у вези са његовим улагањем. Колико год је могуће, улагач и

заинтересована Страна ће настојати да реше ове спорове путем консултација и преговора у доброј вери.

2. Ако ови спорови не могу да се реше на овај начин у року од шест месеци почев од дана доставе писменог обавештења поменутог у одељку 1. спор може да буде предат, по избору улагача:

(а) Међународном центру за решавање инвестиционих спорова (ИЦСИД) основаном на бази "Конвенције о решавању инвестиционих спорова између држава и држављана других држава", у случају да су обе Стране потписнице ове Конвенције.

(б) неком ад хоц суду или арбитражи формираној према Правилима арбитражне процедуре Комисије Уједињених нација за закон о међународној трговини (УНЦИТРАЛ).

(в) Арбитражном суду Међународне трговинске коморе у Паризу, под условом да, ако је заинтересовани улагач предао спор судовима Стране која је странка у спору, коначна пресуда није донета у року од годину дана.

3. Арбитражна пресуда ће бити коначна и обавезујућа за све странке у спору. Свака Страна се обавезује да спроведе пресуду у складу са својим националним законодавством.

ЧЛАН VIII.

Решавање спорова између Страна

1. Страна ће, у доброј вери и духу сарадње, тражити брзо и праведно решење било ког међусобног спора у вези тумачења или примене овог Споразума. У том погледу, Стране су сагласне да обаве директне и садржајне преговоре да би дошле до таквих решења. Ако Стране не могу да постигну споразум у року од шест месеци од почетка спора

између њих кроз претходни поступак, спор може бити поднет, на захтев било које Стране, неком арбитражном суду од три члана.

2. У року од два месеца од пријема захтева, свака Страна ће именовати једног арбитра. Ова два арбитра ће изабрати трећег арбитра за председника, који ће бити држављанин неке треће државе. У случају да било која Страна пропусти да именује арбитра у одређеном временском року, друга Страна може да захтева да председник Међународног суда правде изврши именовање.

3. Ако два арбитра не могу да се договоре о избору председника у року од два месеца од њиховог именовања, председника ће, на захтев било које Стране, именовати председник Међународног суда правде.

4. Ако је у случајевима одређеним у одељцима (2) и (3) овог члана, председник Међународног суда правде спречен да обави поменути функцију или ако је држављанин било које Стране, именовање ће обавити подпредседник, а ако је подпредседник спречен да обави поменути функцију или ако је држављанин било које Стране, именовање ће обавити, следећи по старешинству члан суда који није држављанин било једне или друге Стране.

5. Суд ће имати три месеца од датума избора председника да се договори о поступку у складу са другим одредбама овог Споразума. У случају да се не постигне такав договор, суд ће тражити од председника Међународног суда правде да одреди правила поступка, узимајући у обзир опште призната правила међународног арбитражног поступка.

6. Ако се другачије не договори, сви захтеви ће бити поднети и сва саслушања обављена у року од осам

месеци од датума избора председника, а суд ће донети одлуку у року од два месеца од последњег поднетог захтева или од датума окончања саслушања, штагод буде касније. Арбитражни суд ће своју одлуку која ће бити коначна и обавезујућа донети већином гласова.

7. Трошкове које направи председник, други арбитражи и остале трошкове судског поступка Стране ће сносити подједнако. Суд, међутим, може по свом дискреционом праву да одлучи да већи део трошкова сноси једна Страна.

8. Спор неће бити предат неком међународном арбитражном суду сходно одредбама овог члана, ако је исти спор предат неком другом међународном арбитражном суду сходно одредбама члана 8. и још увек се води код тог суда. Ово неће нашкодити учешћу двеју Страна у директним и садржајним преговорима.

ЧЛАН IX.

Примена других одредаба

Уколико закони Страна Уговорница, односно садашњи или будући међународни споразуми између Страна Уговорница или други међународни споразуми чији су потписници Стране Уговорнице, садрже одредбе, којима се улагањима улагача друге Стране Уговорнице, даје третман који је повољнији од третмана који се обезбеђује овим споразумом, такви закони и споразуми ће, у мери у којој су повољнији, имати превагу над овим споразумом.

ЧЛАН X.
Консултације

Представници Страна Уговорница ће одржати консултације, када је потребно, у вези питања која се односе на примену овог споразума. Консултације ће се одржати на предлог једне Стране Уговорнице у месту и у време које ће се уговорити дипломатским путем.

ЧЛАН XI.
Ступање на снагу

1. Овај Споразум је предмет потврђивања и ступиће на снагу даном размене последњег од два писмена обезбешења којим две Стране обавештавају једна другу да су њихове унутрашње процедуре испуњене. Остаће на снази у периоду од десет година и наставиће да важи уколико не буде раскинут у складу са одељком 2 овог члана. Примењиваће се на улагања која постоје у време његовог ступања на снагу као и на улагања настала или стечена после тога, а примењиваће се од дана ступања на снагу овог Споразума.

2. Било једна или друга Страна може, дајући годину дана унапред писмено обавештење другој Страни, да раскине овај Споразум по истеку првог десетогодишњег периода или у било које време после тога.

3. Овај Споразум може да се допуни уз писмену сагласност Страна. Било који амандман ће ступити на снагу када свака Страна обавести ону другу да је испунила све интерне захтеве за ступање на снагу таквог амандмана.

4. У погледу улагања насталих или стечених пре датума раскида овог Споразума и на која се овај Споразум иначе примењује, одредбе свих осталих чланова овог Споразума ће након тога наставити да важе за наредни период од десет година од датума раскида.

У ПОТВРУ ЧЕГА су дотични опуномоћеници потписали овај Споразум.

САЧИЊЕНО у ..... дана ..... на .....,
турском, српском, и енглеском језику, с тим што су сви
текстови подједнако аутентични.

У случају неслагања у погледу тумачења енглески текст ће
имати превагу.

ЗА ВЛАДУ РЕПУБЛИКЕ
ТУРСКЕ

ЗА САВЕЗНУ ВЛАДУ САВЕЗНЕ
РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

[Sayfa Başı](#)

Yönetmelikler

Devlet Bakanlığından:

Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

MADDE 1 —3/7/2002 tarihli ve 24804 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı Yönetmeliğinin 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hesap Yönetimi sigorta şirketlerinin, Kanunun 108 inci maddesi (c) bendi kapsamındaki haller nedeni ile rücu etmelerinden kaynaklanan talepleri ile ilgili olarak topluca değerlendirme yapmak suretiyle bu şirketlerle hesap kapatmaya ve hesabın kapatılmasına yönelik anlaşmalar yapmaya yetkilidir. Bu takdirde, hangi sigortalılar için ödeme yapıldığı, sigortalı adı ve soyadı,

poliçe numarası, hasar tutarı, hangi şirketten rücu edildiği bir liste halinde tutulur. Bu durumda, rücu eden şirketçe, listede yer alan sigortalılara rücu çerçevesinde yapılmış olan icrai ve yasal takipler derhal kaldırılır.”

Yürürlük

MADDE 2 —Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3 —Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan yürütür.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında:

Bağ-Kur Personel Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Yönetmelik

MADDE 1 —31/10/1987 tarihli ve 19620 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Bağ-Kur Personel Yönetmeliği” yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 2 —Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3 —Bu Yönetmelik hükümlerini Bağ-Kur Genel Müdürü yürütür.

[Sayfa Başı](#)

Tebliğler

Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığından:

KARAR

TARİH : 31/10/2003

KARAR NO : 2003/76

KONU : Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.'ye ait Dikili ve Trabzon Limanlarının özelleştirilmesi

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nca,

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (İdare)'nin 24/09/2003 tarih ve 8621 sayılı yazısı dikkate alınarak;

Kurulumuzun 30.10.1995 tarih ve 95/81 sayılı Kararı çerçevesinde, Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. (TDİ)'ye ait Dikili ve Trabzon Limanları'nın 30 yıl süreyle "işletme hakkı verilmesi" ve limanların envanterinde kayıtlı makina, ekipman, teçhizat, alet, edevat ve bunların fiili teslim tarihindeki yedek parçaları ile limanlarda pilotaj, römorkaj ve barınma hizmetlerine bağlı olarak bulunan deniz vasıtaları ve kara taşıtlarının ise "satış" yöntemiyle birlikte özelleştirilmesi amacıyla İdare tarafından yapılan ihaleler sonucunda;

1. Dikili Limanı'nın 30 yıllık işletme hakkının en yüksek teklifin sahibi Dikili Liman İşletmeciliği Ortak Girişim Grubu'nun İhale Şartları Belgesi çerçevesinde kuracağı Anonim Şirket'e, limanın envanterinde kayıtlı makina, ekipman, teçhizat, alet, edevat ve bunların fiili teslim tarihindeki yedek parçaları ile limanlarda pilotaj, römorkaj ve barınma hizmetlerine bağlı olarak bulunan deniz vasıtaları ve kara taşıtlarının satış bedeli de dahil 4.250.000.- (Dörtmilyonikiyüzellibin) ABD Doları bedelle verilmesine,

Dikili Liman İşletmeciliği Ortak Girişim Grubu'nun veya bu Ortak Girişim Grubunun kuracağı Anonim Şirket'in ihale şartlarının öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmemesi veya İşletme Hakkı Devir Sözleşmesini imzalamaktan imtina etmesi halinde İdare'ye vermiş olduğu geçici teminatın irad kaydedilmesine ve Dikili Limanının 30 yıllık işletme hakkının ikinci teklif sahibi Royal Caribbean Cruises Ltd.-Akfen İnşaat Turizm ve Ticaret A.Ş.-Avrasya Yatırım Holding A.Ş.-Ege Ticaret Ltd.Şti.-Marvel Investments S.A. Ortak Girişim Grubu'nun İhale Şartları Belgesi çerçevesinde kuracağı Anonim Şirket'e, limanın envanterinde kayıtlı makina, ekipman, teçhizat, alet, edevat ve bunların fiili teslim tarihindeki yedek parçaları ile limanlarda pilotaj, römorkaj ve barınma hizmetlerine bağlı olarak bulunan deniz vasıtaları ve kara taşıtlarının satış bedeli de dahil 4.150.000.- (Dörtmilyonyüzellibin) ABD Doları bedelle verilmesine,

Royal Caribbean Cruises Ltd.-Akfen İnşaat Turizm ve Ticaret A.Ş.-Avrasya Yatırım Holding A.Ş.-Ege Ticaret Ltd.Şti.-Marvel Investments S.A. Ortak Girişim Grubu'nun veya bu Ortak Girişim Grubunun kuracağı Anonim Şirket'in ihale şartlarının öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmemesi veya İşletme Hakkı Devir Sözleşmesini imzalamaktan imtina etmesi halinde İdare'ye vermiş olduğu geçici teminatın irad kaydedilmesine ve Dikili Limanının 30 yıllık işletme hakkının üçüncü teklif sahibi Maruf Tekstil İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin İhale Şartları Belgesi çerçevesinde kuracağı Anonim Şirket'e, limanın envanterinde kayıtlı makina, ekipman, teçhizat, alet, edevat ve bunların fiili teslim tarihindeki yedek parçaları ile limanlarda pilotaj, römorkaj ve barınma hizmetlerine bağlı olarak bulunan deniz vasıtaları ve kara taşıtlarının satış bedeli de dahil 3.500.000.- (Üçmilyonbeşyüzbin) ABD Doları bedelle verilmesine,

Maruf Tekstil İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin veya bu Şirketin kuracağı Anonim Şirket'in ihale şartlarının öngördüğü yükümlülüklerini yerine getirmemesi veya İşletme Hakkı Devir Sözleşmesini imzalamaktan imtina etmesi halinde İdare'ye vermiş olduğu geçici teminatın irad kaydedilmesine ve Dikili Limanı ihalesinin iptal edilmesine,

2. Trabzon Limanı'nın 30 yıllık işletme hakkının en yüksek teklifin sahibi Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş.'nin İhale Şartları Belgesi çerçevesinde kuracağı Anonim Şirket'e, limanın envanterinde kayıtlı makina, ekipman, teçhizat, alet, edevat ve bunların fiili teslim tarihindeki yedek parçaları ile limanlarda pilotaj, römorkaj ve barınma hizmetlerine bağlı olarak bulunan deniz vasıtaları ve kara taşıtlarının satış bedeli de dahil, 22.400.000.- (Yirmiikimilyondörtüyüzbin) ABD Doları bedelle verilmesine,

Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş.'nin veya bu Şirketin kuracağı Anonim Şirket'in ihale şartlarının öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmemesi veya İşletme Hakkı Devir Sözleşmesini imzalamaktan imtina etmesi halinde İdare'ye vermiş olduğu geçici teminatın irad kaydedilmesine ve Trabzon Limanının 30 yıllık işletme hakkının ikinci teklif sahibi Abdioğlu Trabzon-

Abdioğlu Malatya Ortak Girişim Grubu'nun İhale Şartları Belgesi çerçevesinde kuracağı Anonim Şirket'e, limanın envanterinde kayıtlı makina, ekipman, teçhizat, alet, edevat ve bunların fiili teslim tarihindeki yedek parçaları ile limanlarda pilotaj, römorkaj ve barınma hizmetlerine bağlı olarak bulunan deniz vasıtaları ve kara taşıtlarının satış bedeli de dahil 22.300.000.- (Yirmiikimilyonüçyüzbin) ABD Doları bedelle verilmesine,

Abdioğlu Trabzon-Abdioğlu Malatya Ortak Girişim Grubu'nun veya bu Ortak Girişim Grubunun kuracağı Anonim Şirket'in ihale Şartlarının öngördüğü yükümlölükleri yerine getirmemesi veya İşletme Hakkı Devir Sözleşmesini imzalamaktan imtina etmesi halinde İdare'ye vermiş olduğu geçici teminatın irad kaydedilmesine ve Trabzon Limanının 30 yıllık işletme hakkının üçüncü teklif sahibi Bayteks Giyim Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin İhale Şartları Belgesi çerçevesinde kuracağı Anonim Şirket'e, limanın envanterinde kayıtlı makina, ekipman, teçhizat, alet, edevat ve bunların fiili teslim tarihindeki yedek parçaları ile limanlarda pilotaj, römorkaj ve barınma hizmetlerine bağlı olarak bulunan deniz vasıtaları ve kara taşıtlarının satış bedeli de dahil 21.500.000.- (Yirmibirmilyonbeşyüzbin) ABD Doları bedelle verilmesine,

Bayteks Giyim Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin veya bu Şirketin kuracağı Anonim Şirket'in ihale Şartlarının öngördüğü yükümlölükleri yerine getirmemesi veya İşletme Hakkı Devir Sözleşmesini imzalamaktan imtina etmesi halinde İdare'ye vermiş olduğu geçici teminatın irad kaydedilmesine ve Trabzon Limanının 30 yıllık işletme hakkının dördüncü teklif sahibi Arkas-Akfen-Trabzonspor Sportif A.Ő. Ortak Girişim Grubu'nun İhale Şartları Belgesi çerçevesinde kuracağı Anonim Şirket'e, limanın envanterinde kayıtlı makina, ekipman, teçhizat, alet, edevat ve bunların fiili teslim tarihindeki yedek parçaları ile limanlarda pilotaj, römorkaj ve barınma hizmetlerine bağlı olarak bulunan deniz vasıtaları ve kara taşıtlarının satış bedeli de dahil 19.530.000.- (Ondokuzmilyonbeşyüzotuzbin) ABD Doları bedelle verilmesine,

Arkas-Akfen-Trabzonspor Sportif A.Ő. Ortak Girişim Grubu'nun veya bu Ortak Girişim Grubu'nun kuracağı Anonim Şirket'in ihale Şartlarının öngördüğü yükümlölüklerini yerine getirmemesi veya İşletme Hakkı Devir Sözleşmesini imzalamaktan imtina etmesi halinde İdare'ye vermiş olduğu geçici teminatın irad kaydedilmesine ve Trabzon Liman ihalesinin iptal edilmesine,

3. İşletme hakkı verilmesine konu limanlarda satış dahil işletme hakkı bedellerinin, İhale Şartları Belgesinin "Teklif Bedeli ve Ödeme Şartları" Başlıklı 14. Maddesi çerçevesinde ödenmesine,

4. Vadeye bağlanan bakiye ödemeler için İhale Şartları Belgesinin "Teminat" Başlıklı 15. Maddesi çerçevesinde teminat mektubu alınmasına,

5. Limanlarda çalışmakta olan kapsam içi personelin 4046 sayılı Kanun ve yürürlükteki toplu iş sözleşmesinden doğan bütün hak ve yükümlölükleri ile birlikte işleticiye devredilmesine ve devir tarihi itibariyle birikmiş kıdem tazminatı tutarlarının TDİ tarafından üstlenilmesine,

6. İşletme hakkı verilmesine konu tüm limanlarda daha önce TDİ tarafından kiraya verilmiş bulunan tesis ve gümrüksüz mağazalarla ilgili tüm hak ve yükümlölüklerin kira sözleşmelerinin bitim tarihine kadar TDİ'ye ait olmasına, kira sözleşmelerinin bitim tarihinden sonra bu yerlerle ilgili kiralamaya ilişkin tasarruf hakkının işleticiye geçmesine,

7. İşletme Hakkı Devir Sözleşmeleri'nin, ihaleyi kazanan teklif sahiplerinin İhale Şartları Belgesi çerçevesinde kuracakları Anonim Şirket ile TDİ ve İdare arasında imzalanmasına,

8. Bu Karara ilişkin gereklerin yerine getirilmesi hususunda İdare'nin yetkili kılınmasına, karar verilmiştir.

— • —

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Hukuki Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

Madde 1- Bu Tebliğin amacı, elektrik enerjisi alım ve satım miktarları arasındaki farklılıkların Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi tarafından mali açıdan uzlaştırılmasına ilişkin olarak yapılacak uygulamalara dair usul ve esasların düzenlenmesidir.

Kapsam

Madde 2- Bu Tebliğ, Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi tarafından mali uzlaştırmaya taraf tutulacak tüzel kişiler arasındaki elektrik enerjisi alım satımı sonucunda ortaya çıkan farklılıkların mali açıdan uzlaştırılmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Kapasite alım ve satımı bu Tebliğ kapsamında değerlendirilmez.

Hukuki dayanak

Madde 3- Bu Tebliğ, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

Madde 4- Bu Tebliğde geçen ;

- 1. Kanun:** 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununu,
- 2. Kurum:** Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,
- 3. Kurul:** Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,
- 4. TEİAŞ:** Türkiye Elektrik İletim Anonim Őirketini,
- 5. TETAŞ:** Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Őirketini,
- 6. Bara:** Aynı gerilimdeki fiderlerin bağlandığı iletkeni,
- 7. Dağıtım sistemi:** Bir dağıtım Őirketinin, belirlenmiş bölgesinde işlettiği ve/veya sahip olduğu elektrik dağıtım tesisleri ve Őebkesini,
- 8. Dağıtım Şirketi:** Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımı ile iştigal eden tüzel kişiyi,
- 9. Elektrik enerjisi açığı:** Bir katılımcının satışını yaptığı enerji miktarının, ürettiğinden veya alımını yaptığı enerji miktarından fazla olmasını,
- 10. Elektrik enerjisi fazlası:** Bir katılımcının satışını yaptığı enerji miktarının, ürettiğinden veya alımını yaptığı enerji miktarından az olmasını,
- 11. İkilili anlaşmalar:** Gerçek veya tüzel kişiler ile lisans sahibi tüzel kişiler arasında ya da lisans sahibi tüzel kişilerin kendi aralarında özel hukuk hükümlerine tabi olarak, elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin alınıp satılmasına dair yapılan ve Kurul onayına tabi olmayan ticari anlaşmaları,
- 12. İletim sistemi:** Elektrik iletim tesisleri ve Őebkesini,
- 13. İlgili formlar:** Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi tarafından hazırlanan ve TEİAŞ'nın internet sayfasında yayınlanan formları,
- 14. İlgili mevzuat:** Elektrik piyasasına ilişkin kanun, yönetmelik, tebliğ, genelge, Kurul kararları ile ilgili tüzel kişilerin sahip oldukları lisans veya lisansları,
- 15. Katılımcı:** İkilili anlaşmaların mali uzlaştırmaya tabi taraflarını,
- 16. Katılımcı yetkilileri:** Katılımcı tarafından yetkilendirilmiş ve isimleri TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye bildirilmiş gerçek kişileri,

17. Mali uzlaştırma: Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine bildirilen ile gerçekleşen alım satımlar dikkate alınarak katılımcıların borçlu ya da alacaklı oldukları tutarların hesaplanmasını,

18. Mevcut sözleşmeler: Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Kanun, 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanun, 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Kanun, 21/1/2000 tarihli ve 4501 sayılı Kanun hükümleri ve ilgili yönetmeliklere göre imzalanan sözleşmeleri, imtiyaz sözleşmelerini ve uygulama sözleşmelerini,

19. Müşteri: Toptan satış şirketleri, perakende satış şirketleri, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketleri ve serbest tüketicileri,

20. Piyasa: Üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, perakende satış hizmeti, ithalat ve ihracat dahil olmak üzere elektrik enerjisi ve kapasite alım satımı veya ticareti faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin işlemlerden oluşan elektrik enerjisi piyasasını,

21. Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi (PMUM): Katılımcıların borçlu ya da alacaklı oldukları tutarları hesaplamak suretiyle, mali uzlaştırma sistemini çalıştıran TEİAŞ bünyesindeki merkezi,

22. Sabit miktarlı anlaşma: Bir tedarikçi ile müşterisinin her bir uzlaştırma dönemi bazında öngördükleri miktarlar için alım ya da satım taahhüdü altına girdikleri anlaşmayı,

23. Serbest tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması nedeniyle tedarikçisini seçme serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişiyi,

24. Tam tedarik anlaşması: Bir tedarikçinin, her bir uzlaştırma dönemi bazında müşterisinin gerçekleşen elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamayı taahhüt ettiği anlaşmayı,

25. Tedarikçi: Müşterilerine elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlayan üretim şirketleri, otoprodüktörler, otoprodüktör grupları, toptan satış şirketleri, perakende satış şirketleri, perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketlerini,

26. Tüketici: Elektrik kendi ihtiyaçları için alan serbest ve serbest olmayan tüketicileri,

27. Yedek tedarik anlaşması: Üretim, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu lisansı sahibi tüzel kişilerin ikili anlaşmaları kapsamındaki taahhütlerini yerine getirmek amacıyla diğer tedarikçilerle yaptıkları anlaşmayı,

28. Yük alma: Bir üretim ünitesinin TEİAŞ talimatıyla sisteme elektrik enerjisi vermeye başladığı veya bu enerjiyi artırdığı durumu,

29. Yük alma fiyatı: Yük almak suretiyle üretilen ilave her bir kWh için belirlenen bedeli,

30. Yük atma: Bir üretim ünitesinin TEİAŞ talimatıyla sisteme verdiği elektrik enerjisini kestiği veya bu enerjiyi azalttığı durumu,

31. Yük atma fiyatı: Yük atmak suretiyle üretilmeyen her bir kWh için belirlenen bedeli, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Mali Uzlaştırmaya İlişkin Hükümler

Genel hükümler

Madde 5- Elektrik enerjisinin üretim lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından üretildiği zaman dilimi içerisinde tüketiciler tarafından tüketilmesi esastır.

Yapılan anlaşmaların türüne göre, üretileceği ve tüketileceği PMUM'a bildirilen miktarlardan sapma olması durumunda;

a) Elektrik enerjisi açığı tespit edilen katılımcının, elektrik enerjisi açığının karşılanması sonucu ödemesi gereken tutar,

b) Elektrik enerjisi fazlası tespit edilen katılımcıya, sisteme aktardığı enerji karşılığı ödenecek tutar,

PMUM tarafından her bir uzlaştırma d6nemi itibarıyla aylık bazda hesaplanarak TETAŞ ve ilgili katılımcılara yazılı olarak bildirilir.

Aynı t6zel kiŐilik adı altında birden fazla lisansla 6retim faaliyeti g6steren t6zel kişiler, her bir tesis bazında veya portf6y oluŐturmak suretiyle, 6retim tesislerinin 6retimlerinin toplamı 6zerinden mali uzlaştırmaya tabi olup olmayacakları konusunda seÇim hakkına sahiptirler.

Tedarikçiler, portf6ylerinde bulunan t6keticilerinin toplam t6ketimleri 6zerinden veya her bir t6keticinin ayrı ayrı t6ketimleri 6zerinden mali uzlaştırmaya tabi olup olmayacakları konusunda seÇim hakkına sahiptirler.

Serbest t6keticiler, serbest t6keticiliğini geŐtikleri her bir 6lç6m noktası işin sadece bir tedarikçi ile ikili anlaşma yapabilir. Mevcut s6zleŐmeler kapsamında 6retim faaliyeti g6steren t6zel kişilerin serbest t6keticiliğini taŐımayan t6keticileri serbest t6keticiliğini kazanmadıkları s6rece başka bir tedarikçi ile ikili anlaşma yapamaz.

Bu Tebliğ kapsamındaki y6k alma ve y6k atma fiyatları 6zerinden yapılacak uygulamanın başladığı tarih itibarıyla PMUM'a kayıt yaptırmamıŐ olan katılımcılar iletim ve/veya dağıtım sistemini kullanarak m6Őterilerine elektrik enerjisi temin edemezler.

Katılımcılar

Madde 6- AŞağıdaki t6zel kişiler katılımcı olarak kabul edilir;

a) 6retim lisansı sahibi t6zel kişiler,

b) Otoprod6kt6r lisansı sahibi t6zel kişiler,

c) Otoprod6kt6r grubu lisansı sahibi t6zel kişiler,

d) Serbest t6keticilerle yaptıkları ikili anlaşmalar ile ithalat kapsamındaki faaliyetleri çerÇevesinde perakende satış lisansı sahibi t6zel kişiler,

e) İthalat ve/veya ihracat faaliyetleri kapsamındaki anlaşmaları ile serbest t6keticilerle yaptıkları ikili anlaşmalar işin 6zel sekt6r toptan satış lisansı sahibi t6zel kişiler.

Bir 6retim tesisinin barasından doğrudan beslenen ve iletim veya dağıtım sistemi ile başka bağlantısı bulunmayan t6keticiler ile yapılan anlaşmalar bu Tebliğ kapsamında değerlendirilmez. Bir 6retim tesisinin iletim ve/veya dağıtım sistemine bağlı m6Őterisi olmaması durumunda, bağlı olduğu iletim ve/veya dağıtım sisteminden aldığı ve bu sisteme verdiği elektrik enerjisi, elektrik enerjisi aŐıĐı veya fazlası olarak değerlendirilir ve mali uzlaştırmaya tabi tutulur. Bu t6zel kişilerin PMUM'a kayıt olması zorunludur.

Mali uzlaştırmaya tabi ikili anlaşmalar

Madde 7- Tam tedarik anlaşmaları ve sabit miktarlı anlaşmalar mali uzlaştırmaya tabi ikili anlaŐmalardır.

Bir toptan satış lisansı sahibi t6zel kişi veya perakende satış lisansı sahibi t6zel kişinin elektrik enerjisi alımı işin yapmıŐ olduğu anlaŐmalardan sadece biri tam tedarik anlaşması olarak yapılabilir. R6zgar enerjisine dayalı veya kanal tipi hidrolik 6retim tesisi lisansına sahip t6zel kiŐilerle yapılan alım anlaşmaları bu madde kapsamında tam tedarik anlaşması olarak değerlendirilmez.

Tam tedarik anlaşması yapmıŐ olan tedarikçi ile katılımcı niteliğini haiz olan m6Őterisinden hangisinin mali uzlaştırmaya karşı sorumlu olacağı PMUM'a bildirilir.

Katılımcılar, alım ya da satım miktarını taahh6t ettikleri sabit miktarlı anlaşmalar yapabilir. Sabit miktarlı anlaŐmalarda, PMUM'a bildirilen miktar 6zerinden mali uzlaştırma yapılır.

Serbest t6keticiler ile yapılan sabit miktarlı anlaŐmalarda t6keticiden kaynaklanabilecek dengesizliklerden PMUM'a karşı tedarikçisi sorumludur.

Üretim, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu lisansı sahibi tüzel kişiler;

a) Elektrik Piyasası Şebeke Yönetmeliği ve Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği hükümleri uyarınca TEİAŞ'a ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilere bildirdikleri planlı devre dışı olma durumlarında,

b) PMUM tarafından uygun bulunması halinde plansız devre dışı olma ve zorunlu devre dışı olma durumlarında,

ikili anlaşmaları kapsamındaki taahhütlerini yerine getirmek amacıyla diğer tedarikçilerle yedek tedarik anlaşması yapabilir. Yapılan yedek tedarik anlaşmaları PMUM'a bildirilir.

Plansız ve zorunlu devre dışı olma durumlarında, yedek tedarik anlaşması Elektrik Piyasası Şebeke Yönetmeliği ve diğer ilgili mevzuat uyarınca yapılacak bildirimde yer alan nedenlerin yedek tedarik sebebi olarak PMUM tarafından kabul edildiği günü izleyen günün ilk uzlaştırma döneminde devreye girer.

Yedek tedarik başladığı günün ilk uzlaştırma dönemi başlangıcında, yedek tedarik anlaşması yapan üretim, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu lisansı sahibi tüzel kişilerin devre dışı olan üretim tesislerinde ve bu tedarikçilerin satış yaptığı müşterilerin sayaçları 13 üncü madde uyarınca okunarak endeks değerleri PMUM'a bildirilir.

Üretim faaliyeti gösteren bir tüzel kişi yedek tedarik anlaşmasını tek bir tedarikçi ile yapabilir ve bu anlaşmada kendi barasından beslenen tüketicilerinin tüketimlerini de göz önünde bulundurur.

Yedek tedarik anlaşması yapılan tüzel kişinin üretim faaliyeti gösteren bir tüzel kişi olması halinde yedek tedarik anlaşması yapılan tüzel kişi, ikili anlaşma tarafı olan tüzel kişinin mali uzlaştırmaya ilişkin yükümlülüklerini üstlenir. Diğer hallerde mali uzlaştırmaya ilişkin yükümlülükler, ikili anlaşma tarafı olan tüzel kişiye aittir. Yedek tedarik anlaşmaları yerini aldıkları anlaşmalar ile aynı türde olmalıdır. Yedek tedarik anlaşmasının söz konusu olduğu hallerde, ilgili formlar doldurularak PMUM'a teslim edilir.

Katılımcıların kayıt olması

Madde 8- Katılımcıların, PMUM'a kayıt olmaları zorunludur. Kayıt işlemi için; PMUM tarafından internet sayfasında duyurulan belgeler ve ilgili formlar, formlarda imzası bulunan tarafların noter onaylı yetki belgeleri ve imza sirküleri ile birlikte katılımcılar tarafından PMUM'a elden teslim edilir. İlgili formlardaki kod numaraları PMUM tarafından verilir.

PMUM; formların gereğine uygun olarak teslim edilip edilmediği hakkındaki değerlendirmeyi, sunulan belgelerin PMUM evrakına giriş tarihini izleyen 10 iş günü içerisinde tamamlar. Gereğine uygun olarak yapılmadığı tespit edilen başvurulardaki eksikliklerin 10 iş günü içerisinde giderilmesi Katılımcıdan istenerek, giderilmediği takdirde Katılımcının kaydının yapılmayacağı katılımcıya bildirilir. Eksikliklerini 10 gün içerisinde tamamlayan katılımcıların kaydı hemen yapılır.

Katılımcının PMUM'a kaydının yapılmasını izleyen 10 iş günü içerisinde, katılımcının ve/veya serbest tüketicinin tesislerinde yer alan ölçüm sistemlerinin karşılıklı kayıt altına alınması için;

a) PMUM, katılımcı ve TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye yazılı bildirimde bulunur. Ölçüm sistemleri, katılımcı yetkilisi ile TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilisi tarafından, yazılı bildirimde yer alan tarih ve saatte kayıt altına alınır. Bu işlemler sırasında ilgili formlarda belirtilen testler gerekiyorsa, ölçüm sisteminin iletim sistemine bağlı olması halinde TEİAŞ yetkilileri, dağıtım sistemine bağlı olması halinde ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilileri tarafından koşulluyla gerçekleştirilir.

Mevcut tesislerdeki ölçüm sistemlerinde yer alan sayaçların damga süreleri kontrol edilir ve damga yenileme süreleri dolmamış sayaçların testleri, test gerekçelerinin TEİAŞ tarafından uygun bulunması halinde yapılır.

b) Testler sırasında ölçüm sistemini oluşturan her bir teçhizatın gerekli fonksiyonlarının ilgili mevzuatta tanımlanan özellikleri ve hassasiyet sınıflarını haiz olup olmadığı kontrol edilerek ilgili formlarda yer alan test tutanağına işlenir, ölçüm devrelerinde gerekli yerlerin mühürleri kontrol edilir ve mühürlenmemiş yerler varsa yetkililer tarafından mühürlenir. PMUM tarafından verilen uzlaştırma sayaç kayıt numarası olan bir ölçüm noktasının daha önce yapılan testleri bir yıl için geçerli sayılır. Ölçüm sistemlerinin karşılıklı kayıt altına alınması sırasında, ilgili formlarda yer alan ilk endeks tespit protokolü ile test tutanağı düzenlenir. Düzenlenen formlar imza altına alınarak PMUM'a teslim edilir. İlk endeks tespit protokolünün düzenlendiği tarihten itibaren enerji alış verişi başlar ve katılımcılar mali uzlaştırmaya tabi tutulur. Bu tarihten itibaren, katılımcının müşterisi olan serbest tüketicinin, daha önceki tedarikçisinden yaptığı enerji alımı sona erer.

Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezine verilen bilgilerin değiştirilmesi

Madde 9- Katılımcılar tarafından sabit miktarlı anlaşmalar kapsamında, PMUM'a verilmiş olan enerji miktarlarında değişiklik ve/veya taraflar arasındaki anlaşma sürelerinde uzatma talep edilmesi halinde, ilgili formlar doldurularak PMUM'a teslim edilir.

PMUM'a verilmiş olan enerji miktarıyla ilgili değişiklik talepleri; katılımcılar tarafından ilgili formlar doldurulmak suretiyle, bir sonraki aydan geçerli olmak üzere, içinde bulunulan ayın en geç 20'sine kadar PMUM'a yazılı olarak bildirilir. Değişiklik talebinin; bu tarihten sonra yapılması halinde, uzlaştırma işlemleri değişiklik öncesindeki kayıtlar esas alınarak yapılır.

Uzlaştırma dönemleri

Madde 10- Mali uzlaştırma dönemleri;

a) 06.⁰⁰ – 17.⁰⁰,

b) 17.⁰⁰ – 22.⁰⁰,

c) 22.⁰⁰ – 06.⁰⁰,

saatleri arasında karşılık gelen, gündüz, puant ve gece zaman dilimleri olarak uygulanır. Bu dönemlerin sayısı, ölçme-iletişim-kontrol altyapısının gelişimine paralel olarak artırılabilir.

Yük alma ve yük atma fiyatlarının uygulanması

Madde 11- Bir uzlaştırma dönemi için elektrik enerjisi fazlası veya elektrik enerjisi açığı olması hallerinde ortaya çıkan dengesizliklerin giderilmesi sonucu ödenmesi gereken tutarlar, PMUM tarafından ilgili taraflara bildirilir.

Ortaya çıkan dengesizlikler, TETAŞ'ın elektrik enerjisi alımı yaptığı üretim tesislerinden yük alma ve yük atma suretiyle giderilir. TETAŞ'ın, her bir uzlaştırma dönemi için dengelemeye ilişkin yük alma ve yük atma fiyatları; içerisinde bulunulan ayın son günü saat 10:00'dan takip eden ayın son günü saat 10:00'a kadar geçerli olmak üzere, her ayın 20'sine kadar TETAŞ tarafından Kuruma teklif edilir ve her ayın son gününe kadar Kurum tarafından onaylanır. Onaylanan fiyatlar; Kurum, TETAŞ ve TEİAŞ'ın internet sayfasında yayınlanır.

Tüketicilere doğrudan satış yapan tedarikçiler, tüketicilerin iletim ve/veya dağıtım sistemine bağlantı noktalarına göre, teknik ve/veya teknik olmayan kayıp miktarlarını da karşılayacak şekilde elektrik tedarik etmek zorundadır.

Mali uzlaştırmanın gerçekleştirilmesi

Madde 12- Uzlaştırma işlemi sayaçlardan okunan değerler üzerinden aylık bazda gerçekleştirilir.

Üretim tesisi ve tüketicilerin bulunduğu dağıtım bölgesindeki dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi veya TEİAŞ tarafından uzlaştırma dönemleri itibarıyla her ayın son günü yapılan ölçümlerde tespit edilen değerler, ilgili formlarda yer alan sayaç okuma tutanağına kaydedilerek beş iş günü içerisinde PMUM'a teslim edilir. PMUM'a gönderilen sayaç okuma tutanakları esas alınarak mali uzlaştırma gerçekleştirilir.

PMUM'a bildirilen miktarlar aşağıdakilerden oluşur:

1. İletim ve/veya dağıtım sistemine verilen toplam üretim miktarı,
2. Tam tedarik anlaşmaları kapsamında gerçekleşen alım miktarı,
3. Sabit miktarlı anlaşmalardaki toplam alım miktarı,
4. Tam tedarik anlaşmaları kapsamında gerçekleşen satış miktarı,
5. Sabit miktarlı anlaşmalardaki toplam satış miktarı.

Elektrik enerjisi açığı veya elektrik enerjisi fazlası; (1) numaralı miktara (2) ve/veya (3) numaralı miktarların eklenmesi ve (4) ve/veya (5) numaralı miktarların çıkarılması ile hesaplanır.

Rüzgar enerjisine dayalı veya kanal tipi hidrolik üretim tesisi lisansına sahip tüzel kişiler hariç olmak üzere üretim ve otoprodüktör grubu lisansı sahibi tüzel kişiler için (2) ve (3) numaralı miktarlar, toptan satış ve perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler için (1) numaralı miktar sıfır olarak kabul edilir.

Bu hesaplamalar sonucunda eksi (-) bir değer çıkması durumunda, ilgili katılımcının elektrik enerjisi açığı olduğu değerlendirilir ve bulunan elektrik enerjisi açığı miktarı ile TETAŞ yük alma fiyatının çarpımı sonucu katılımcı tarafından ödenecek tutar, PMUM tarafından hesaplanır ve her ayın 20'sine kadar TETAŞ'a ve ilgili katılımcıya yazılı olarak bildirilir. TETAŞ, bildirim alındığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde bildirimde yer alan tutarlara göre düzenlenen faturayı ilgili katılımcıya gönderir.

Bu hesaplamalar sonucunda artı (+) bir değer çıkması durumunda, ilgili katılımcı elektrik enerjisi fazlasına sahip olarak değerlendirilir ve bulunan elektrik enerjisi fazlası miktarı ile TETAŞ yük atma fiyatının çarpımı sonucu katılımcıya ödenecek tutar, PMUM tarafından hesaplanır ve her ayın 20'sine kadar TETAŞ'a ve ilgili katılımcıya yazılı olarak bildirilir. Ödeme yapılacak katılımcı, bildirim alındığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde bildirimde yer alan tutarlara göre düzenlenen faturayı TETAŞ'a gönderir.

Mali uzlaştırma işlemleri sonucunda PMUM tarafından yapılan bildirimlerde yer alan tutarlar içerisinde mevzuat gereği olan vergi ve harçlar yer almaz.

Ölçüm, ölçüm noktaları ve ölçüm noktalarında kullanılacak sayaçlar

Madde 13- Sayaç okumaları; her ayın son günü saat 10:00 itibarıyla katılımcı yetkilisinin de iştirakiyle, üretim tesisi ve tüketicilerin bulunduğu dağıtım bölgesindeki dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi veya TEİAŞ yetkilisi tarafından yapılır.

Bir ay süresince, her bir uzlaştırma dönemine ait;

- a) Sistemden çekilen kWh olarak enerji,
- b) Sisteme verilen kWh olarak enerji,

değerleri sayaç üzerinden okunarak sayaç okuma tutanağına işlenir ve tutanak ilgili taraflarca imzalanır.

Dağıtım bölgesinde faaliyet gösteren dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi veya TEİAŞ yetkilisinin sayaç okuma işlemine zamanında katılmaması durumunda hazır bulunan diğer taraf temsilcisi tarafından sayaç okunur ve okuma tutanağı hazırlanarak imzalanır. Hazır bulunanlarca imzalanan bu tutanak, katılımcı yetkilisi tarafından okumanın yapılmasını müteakip en geç 3 iş günü içerisinde yazılı ve elektronik ortamda PMUM'a gönderilir. Dağıtım lisansı sahibi veya TEİAŞ yetkilisinin okumada hazır bulunduğu durumlarda 14 üncü maddeye göre işlem yapılır.

Hazır bulunanlarca imzalanan sayaç okuma tutanağı, okumada hazır bulunmayan tarafa imza karşılığı teslim edilir. Tutanakta yer alan değerleri okumaya katılmamış olan taraf temsilcisi okuma tutanağının PMUM'a bildirilmesinden itibaren 3 gün içerisinde yazılı olarak PMUM'a teyit eder. Bu süre içerisinde okumaya katılmamış olan tarafın temsilcisi değerlere yazılı olarak itiraz etmez ise tutanaktaki değerler aynen kabul edilir.

Ölçüm noktaları ve ölçüm noktalarında kullanılacak sayaçlar, elektrik piyasasında kullanılacak sayaçlara ilişkin mevzuat hükümlerine uygun olarak tesis edilir. Bu Tebliğin yayımı tarihinde mevcut tesislerdeki ölçüm noktaları değiştirilmeden kullanılır.

TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin yükümlülükleri

Madde 14- TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler, bölgelerinde bulunan ve PMUM tarafından ilk ve son endeks tespit protokolü hazırlanması talep edilen katılımcılara, otoprodüktör grubu ortağı tüketicilere ve serbest tüketicilere ait ölçüm noktalarında, her ay sonunda gerçekleşen üretim ve tüketim değerlerinin, eşzamanlı olarak okunmasını sağlar.

TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler; bölgelerindeki katılımcılara ait aylık ölçüm değerlerini PMUM'a gönderirken, serbest tüketiciler, otoprodüktörler ve otoprodüktör grubu ortağı tüketicilere ilişkin ölçüm değerlerini tedarikçilerine göre sınıflandırarak ilgili formlarda belirtilen formata uygun olarak hazırlar ve her ayın ilk beş iş günü içerisinde yazılı ve elektronik ortamda PMUM'a gönderir.

Acil durumlar

Madde 15- Milli Yük Tevzi Merkezinin ilgili mevzuat çerçevesinde yapacağı acil durum bildirimlerinde, Milli Yük Tevzi Merkezi tarafından verilen talimatlara uyulması sonucu oluşan dengesizlikler mali uzlaştırmaya tabi tutulmaz. Bu durumda katılımcı tarafından PMUM'a o tarihte geçerli olan TETAŞ yük alma ve yük atma fiyatları ile teklif verildiği kabul edilerek işlem yapılır. Üretim tesislerine verilen acil durum talimatları, süresi ve bu süre içerisinde, yük alma ve yük atma fiyatlarına tabi olacak miktarlar Milli Yük Tevzi Merkezi tarafından PMUM'a bildirilir.

Mücbir sebepler

Madde 16- Katılımcılar; 12 nci madde kapsamındaki yükümlülüklerini Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 51 inci maddesinde belirtilen mücbir sebepler sonucunda yerine getiremediği takdirde, mücbir sebebin ya da etkilerinin devam ettiği ve yükümlülüğün yerine getirilmesini engellediği süre boyunca, etkilenen yükümlülükler askıya alınır. Katılımcılardan elektrik enerjisi alımı yapmayı taahhüt etmiş olan müşterilerin de mücbir sebeplerden etkilenmesi durumu bu kapsamda değerlendirilir.

Mücbir sebep nedeniyle yükümlülüğünü yerine getiremeyen katılımcı; mücbir sebebe yol açan koşulları, olayın oluşumunu ve tahmini süresini açıklayan mücbir sebep bildirim raporunu, mücbir sebebin süresi boyunca yükümlülüklerini yerine getirememe durumunu ortadan kaldırmak için aldığı önlemleri ve güncel bilgileri içeren düzenli raporları eşzamanlı olarak EPDK ve PMUM'a göndermek zorundadır.

PMUM katılımcılar tarafından kendisine gönderilen mücbir sebep bildirim raporu ile ilgili olarak, söz konusu katılımcının enerji tedarik ettiği tüketicilerin yer aldığı bölgedeki dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye bilgi verir.

Gizlilik

Madde 17- Bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak, mali uzlaştırmaya tabi ikili anlaşmalar yoluyla elektrik enerjisi alım ve satımı yapan tüzel kişiler ile PMUM; piyasada faaliyet gösteren lisans sahibi diğer tüzel kişiler, bunların müşterileri veya tedarikçileri hakkında, bu Tebliğin uygulanması sonucu ya da piyasa faaliyetleri veya başka bir yolla sahip oldukları bilgilerin gizli tutulması için gerekli tedbirleri almak ve kendi iştirakleri ve/veya hissedarları olan tüzel kişiler dahil hiçbir üçüncü şahsa açıklamamakla yükümlüdür.

Raporlama

Madde 18- PMUM tarafından mali uzlaştırma ile ilgili olarak bir önceki aya ait gerçekleşen işlemler ve mali uzlaştırmaya taraf tüzel kişilere ilişkin gerçekleşen ödemeler toplamı ve uzlaştırmaya konu toplam elektrik enerjisi miktarı, her ayın 20'sine kadar Kuruma sunulur ve TEİAŞ'ın internet sayfasında yayınlanır.

Feshi ihbar yükümlülüğü

Madde 19- Katılımcıların ikili anlaşmalarını feshetmek veya sona erdirmek istemeleri halinde bu taleplerini feshin veya sona erdirmenin hükmü ifade edeceği tarihten bir ay önce PMUM'a bildirilir.

PMUM; fesih veya sona erdirmeye talep tarihini izleyen beş iş günü içerisinde, katılımcının ve/veya serbest tüketicinin tesislerinde yer alan ölçüm sistemlerinin karşılıklı olarak son endeks tespit protokollerinin hazırlanması için, TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye yazılı bildirimde bulunur. İlgili formlarda yer alan son endeks tespit protokolleri, katılımcı yetkilisi ile TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilisi tarafından, yazılı bildirimde yer alan tarih ve saatte kayıt altına alınır ve PMUM'a teslim edilir. PMUM tarafından gerçekleştirilecek olan fesih veya sona erdirmeye işlemlerinde, son endeks tespit protokolünün hazırlandığı tarih dikkate alınır.

İkili anlaşmasını fesheden veya sona erdiren serbest tüketiciler, başka bir tedarikçi ile ikili anlaşma yapmaya kadar buldukları bölgede faaliyet göstermekte olan perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketinden düzenlemeye tabi tarifeler üzerinden elektrik enerjisi ve/veya kapasite satın alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödeme ve Uyuşmazlıklara İlişkin Hükümler

Ödemelerin yapılması

Madde 20- Mali uzlaştırma işlemleri sonucu ödenmesi gereken tutarlar üzerinden düzenlenen faturaların tebliğ tarihini izleyen onbeş gün içerisinde ödenmesi zorunludur. Faturaların; gereken süre içerisinde ödenmemesi durumunda; ödenmesi gereken tutara 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranı günlük olarak hesaplanarak uygulanır.

Uyuşmazlıklar

Madde 21- PMUM tarafından yapılan bildirimlerde yer alan tutarlara yapılacak itirazlar, bildirim tarihini izleyen beş iş günü içerisinde PMUM'a yapılır. Bildirimlerde yer alan tutarlara itiraz yapılmış olması ödemeyi durdurmaz.

Bildirimlerde yer alan tutarlara yapılan itirazlar PMUM tarafından yirmi gün içerisinde sonuçlandırılır. İtirazların karara bağlanması esnasında tarafların da görüşü alınır. Yapılan inceleme sonucunda itirazın haklı bulunması halinde, PMUM düzeltilmiş değerlere göre taraflara yeni bildirimde bulunur. Bu karar taraflar için bağlayıcıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yükümlülükler, Devir ve Temlik, Bildirimler ve Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

Eşit taraflar arasında ayırım gözetilmemesi

Madde 22- PMUM, bu Tebliğ hükümlerini eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulamakla yükümlüdür.

Yükümlülüğün yerine getirilmemesi

Madde 23- PMUM'un bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasında ayrımcılık yaptığının Kurumca tespiti halinde, TEİAŞ'a Kanununun 11 inci maddesi uyarınca yaptırım uygulanır.

PMUM, tüzel kişilerin bu Tebliğ kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemeleri durumunda, ihlalin onbeş gün içerisinde ortadan kaldırılması için ilgili tüzel kişilere yazılı bildirimde bulunur. Bu süre içerisinde ihlalin giderilmemesi halinde PMUM, ihlalin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek Kuruma başvurur.

Kurum raporu inceleyerek gerek görmesi halinde ilgili tüzel kişiye Kanununun 11 inci maddesi uyarınca yaptırım uygulanmasına karar verebilir.

Devir ve temlik

Madde 24- Bu Tebliğ kapsamındaki hak veya yükümlülüklerle ilgili olarak yapılan devir ve temlikler PMUM'a karşı hüküm ifade etmez.

Bildirimler

Madde 25- Bu Tebliğ uyarınca yapılacak tüm bildirimler 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine tabidir.

Bildirim adresinde bir değişiklik olması durumunda, lisans sahibinin adres değişikliğini, adres değişikliği gerçekleşmeden önceki üç iş günü içerisinde yazılı olarak PMUM'a bildirmesi zorunludur. Bu bildirimden belirtilen süre içerisinde yapılmaması halinde, PMUM tarafından mevcut en son adrese yapılmış bildirimler geçerlidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 26- 30.03.2003 tarihli ve 25064 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Geçici Madde 1- PMUM teşkilat yapısı tamamlanıncaya kadar, PMUM tarafından bu Tebliğ hükümleri gereği yerine getirilmesi gerekli faaliyetler, TEİAŞ bünyesindeki ilgili birim tarafından yürütülür.

Geçici Madde 2- Bu Tebliğ kapsamındaki yük alma ve yük atma fiyatları üzerinden yapılacak uygulamaya 1 Aralık 2003 tarihinden itibaren başlanır. Bu tarihe kadar, mali uzlaştırma işlemi ödeme yükümlülüğü doğmaksızın gerçekleştirilir ve ödemelere ilişkin mevcut uygulamalar devam eder.

Geçici Madde 3- Bu Tebliğin 6 ncı maddesi EÜAŞ ve bağlı ortakları ile yap işlet, yap işlet devret ve işletme hakkı devri modeline göre üretim yapan tesislere uygulanmaz.

Geçici Madde 4- Ürettikleri elektrik enerjisini toptan satış ve perakende satış lisansı sahibi tüzel kişilere satan rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisleri ile kanal tipi hidroelektrik üretim tesislerine, Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği yürürlüğe girene kadar bu Tebliğin 6 ncı maddesi uygulanmaz.

Geçici Madde 5- Bu tebliğin 11 inci maddesi uyarınca yansıtılacak olan teknik ve/veya teknik olmayan kayıp oranlarının dağıtım gerilim seviyesine göre belirleneceği tarihe kadar, yalnızca iletim ve dağıtım gerilim seviyelerine göre belirlenen teknik kayıplar uygulamaya esas alınır. Bu oranlar Kurul kararıyla belirlenerek TEİAŞ'ın internet sayfasında duyurulur.

Geçici Madde 6- 30.3.2003 tarihli ve 25064 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Tebliğe göre ilgili formları doldurarak PMUM'a başvuran katılımcılar PMUM tarafından istenen ek form veya belgeleri 1 Aralık 2003 tarihine kadar tamamlayacaktır.

Yürürlük

Madde 27- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Sermaye Piyasası Kurulundan:

Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: VII, No: 22)

MADDE 1 — 19/12/1996 tarihli ve 22852 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Seri:VII, No:10 sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliğinin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (ii) bendinin (i) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"i) Devamlı olarak, portföyünde vadesine en fazla 180 gün kalmış likiditesi yüksek sermaye piyasası araçları yer alan ve portföyünün ağırlıklı ortalama vadesi en fazla 45 gün olan fonlar "LİKİT FON",

Portföyün ağırlıklı ortalama vadesi sermaye piyasası araçlarının ayrı ayrı ortalama vadeleri dikkate alınarak bulunur."

MADDE 2 — Aynı Tebliğin 45'inci maddesinin (b) bendinin (iv) alt bendi yürürlükten kaldırılmış, maddeye aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

"d) Bunlar dışında kalan sermaye piyasası araçları piyasa fiyatını en iyi yansıtacak şekilde fon kurulu tarafından belirlenecek esaslar çerçevesinde değerlendirilir."

GEÇİCİ MADDE 1 — Bu Tebliğin yayım tarihinden önce kurulan likit yatırım fonları, portföy yapılarını ve içtüzüklerini 2 ay içinde bu Tebliğe uygun hale getirmek zorundadırlar.

MADDE 3 — Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 — Bu Tebliğ hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.

Bartın Valiliğinden:

Mahalli Çevre Kurulu Kararı

Karar Tarihi : 29/8/2003

Karar No : 7

İlimiz Mahalli Çevre Kurulu, Vali Ali GÜNGÖR Başkanlığında 29/8/2003 tarihinde toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

Yakıt Programı

1 – Dayanak

Bu yakıt programı; Bartın ilinde, özellikle kış aylarında yaşanan hava kirliliğinin önlenmesi toplum ve çevre sağlığının korunması için, 2872 sayılı Çevre Kanununa bağlı olarak yürürlüğe konulan "Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğinin" 53 üncü maddesi ile valiliklere verilen yetkiye dayanarak, Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü'nün 17/5/1999 tarihli ve 320-6260 sayılı emirleri, Çevre ve Orman Bakanlığının 26/8/2003 tarihli ve 2003/5 nolu genelgesi ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'nün 12/8/2003 tarihli ve 2730 sayılı genelgelerinde belirtilen hususlar dikkate alınarak düzenlenmiştir.

Bartın ilinde bugüne kadar hava kalitesi ölçümleri yapılmadığı, kirlilik derecesi belirlenmediği için il, 3 üncü derecede kirli iller arasında değerlendirilmiştir.

2 – Genel Kurallar

a) İlimiz sınırları içerisinde köy yerleşimleri dışındaki tüm yerleşim birimlerinde ısınma amaçlı olarak kullanılacak yerli kömürler, iyileştirme (eleme) işlemine tabi tutulduktan, ithal kömürler ise iyileştirme ve paketleme işlemine tabi tutulduktan sonra halkın tüketimine sunulacaktır.

b) İlimiz sınırları dahilinde 17/5/1999 tarih ve 320-6260 sayılı Başbakanlık Genelgesinde 3 üncü derece kirli iller için belirlenen özelliklerini sağlayacak kömürler, konut ve işyerlerinin ısıtılmasında kullanılacaktır.

c) İlimiz sınırları içinde ısınma ve sanayi amaçlı olarak kullanılacak ithal kömürler, Başbakanlık Genelgesinde öngörülen kömür özelliklerini sağlayacak olup, ithal edilen kömürlerde Çevre ve Orman Bakanlığınca hazırlanan ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca yayımlanan "Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Madde ve Atıklara İlişkin Tebliğ (Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği)" hükümleri titizlikle uygulanacaktır.

d) İlimiz sınırları içerisindeki tüm yerleşim birimlerinde ısınma amaçlı olarak, yerli ve ithal toz kömürlerin kullanılması yasaklanmıştır.

e) İlimiz Merkez Bartın Belediye sınırları içerisinde, geçen yıllarda olduğu gibi 1/9/2003 tarihinden itibaren ısınma amaçlı kömür getiren, satan, depolayan (odun ve kömür satıcıları), üretici/satıcı firma taşıyıcı ve tüketicilere gerekli belgeleri (Sevk İrsaliyesi, Kantar Fişi, Fatura, Satış Fişi, Kömür Menşei Belgesi ve benzeri) ibraz edememeleri durumunda "Kaçak Yakıt" muamelesi yapılacaktır.

f) 1/9/2003 tarihinden önce kömür için bağlantı, anlaşma ve ihale yapan ve/veya satın alan kömür depo ve satıcıları ile tüketicilerin, satın aldıkları kömürlerin tespiti ve menşeinin belirlenmesi için, İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne başvuruda bulunmaları ve kömürlerinin menşei belgeleri gerekmektedir.

g) Bartın ili sınırları içerisinde ısınma amaçlı petrokok briketleri ve kok kömürleri kullanılamaz. Ancak; sanayi amaçlı petrokok ve petrokok briketleri, Bartın Kireç ve Bartın Çimento Fabrikalarında Çevre ve Orman Bakanlığı iznine tabi olarak kullanılabilir.

h) İlimiz belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde, ısınma amaçlı sıvı yakıt olarak Tüpraş tarafından üretilen % 1.5 kükürt içeren Tüpraş 615 nolu kalorifer yakıtı kullanılacaktır.

i) İlimiz belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde sanayi amaçlı kullanılmak üzere getirilen ithal ve yerli kömürlerin, ısınma amacıyla kömür satışı yapan mahrukatçıların depolarına yıkılması ve satılması kesinlikle yasaktır.

j) Tüketiciler ısınma amaçlı olarak, bu yakıt programında belirtilen vasıflara haiz kömür almakla ve kullanmakla yükümlüdür. Isınma amaçlı olarak kullanılacak kömürler, hiçbir şekilde sanayi kurumlarından satın alınmayacaktır.

k) Tüketiciler satıcı firmalarda son tarihli fatura, satış fişi, sevk irsaliyesi, kömür menşei belgesi ve denetleme sırasında bunları ilgililere ibraz etmekle yükümlüdürler. Kantar fişine kömür tonajı yazdırılacaktır.

l) Yerli ve ithal kömür pazarlamacıları sadece izinli kömürleri satacak, analiz ücreti kömür üreticileri tarafından ödenmek üzere, kömür satış yerleri ile apartmanlardan kömür numuneleri alınarak analizler yaptırılacak ve analiz sonucu olumsuz çıkan kömür üreticilerinin izin belgeleri iptal edilecek, analiz bedelleri vatandaşlara yansıtılmayacaktır.

m) Apartman ve işyerleri, ateşçi belgesi olmayan, ehliyetsiz kaloriferçi çalıştırmayacaktır.

n) Okullarda ve resmi binalarda ısınma amaçlı olarak sıvı yakıt kullanılıyorsa, Tüpraş 615 kalorifer yakıtı kullanılacaktır.

3 – İlimizde Isınma ve Sanayi Amaçlı Kullanılacak Yakıt Özellikleri

a) Isınmada Kullanılacak Yerli Kömür Özellikleri

Yanar Kükürt	: % 1.65 max (satışa sunulan)
Alt Isıl Değer	: 3000 kcal/kg en az (satışa sunulan)
Boyut	: 18-200 mm 18 mm altında max % 10 tolerans
	200 mm üstü % 10 tolerans

b) Briket Kömür Özellikleri

Briket kömürlerde TS 12055 no'lu Kömür Briketi – Isınmada Kullanılan Standartlarına uyulması gerekmektedir.

Yanar Kükürt : % 1 (+ 0,1) satışa sunulan

Alt Isıl Değer	: 4000 kcal/kg (-200 kcal/kg)
Yumurta Biçimli Briketlerde	: 80 kgf/cm ² (min) (satışa sunulan)
Tabanı Düz Biçimli Briketlerde	: 130 kgf/cm ² (min) (satışa sunulan)

Bağlayıcı Madde : Petrol ve petrol türevlerinden her hangi bir bağlayıcı madde kullanılmayacaktır. Akademik kuruluşlarda bağlayıcı olarak kullanılabilirliği kabul edilmiş ve belgelenmiş, insan ve çevre sağlığı açısından zararlı olmayan maddeler kullanılacaktır. Bağlayıcı madde olarak petrol koku kesinlikle kullanılmayacaktır. Tespiti halinde bir yasal uyarıya gerek kalmaksızın yasal işlem yapılacak olup, hem Çevre Kanununun ilgili maddesi gereğince idari para cezası uygulanacak, ilgili firmanın kömür satış izin belgesi iptal edilecektir. Ayrıca savcılığa suç duyurusunda bulunulacaktır.

c) Isınmada Kullanılacak İthal Kömür Özellikleri

Toplam Kükürt	: % 0,9 kuru bazda (max)
Alt Isıl Değer	: 6200 kcal/kg (satışa sunulan) (-500 kcal/kg tolerans)
Uçucu Madde	: % 10-28 kuru bazda (± % 2 tolerans)
Toplam Nem	: % 10 satışa sunulan (+ % 1 tolerans)
Boyut	: 18-150 mm 18 mm altında max % 10 tolerans 150 mm üstü max % 10 tolerans

Yukarıda belirtilen ısınma amaçlı ithal edilecek kömürlerde aranan özellikler ile ilgili uygulama, 1/9/2003 tarihinden itibaren başlayacaktır. Ancak, daha önce alınmış olan kontrol belgeleri kapsamında ithal edilen ve edilecek olan ısınma amaçlı kömürlerin 2003-2004 kış döneminde kullanılması Bakanlığımızca uygun görülmektedir.

Diğer taraftan, yakıt ithal yapacak olan firmalara/şirketlere Çevre ve Orman Bakanlığımızca geçerlilik süresi 1 (bir) yıl olan Lisans Belgesi verilecektir.

d) Sanayide Kullanılacak İthal Kömür Özellikleri

Toplam Kükürt	: % 1 kuru bazda (% 0,1 tolerans)
Alt Isıl Değer	: 6000 kcal/kg (satışa sunulan) (-500 kcal/kg tolerans)
Uçucu Madde	: % 36 kuru bazda (+ % 1 tolerans)
Toplam Nem	: % 10 satışa sunulan (+ % 1 tolerans)
Boyut	: 0-50 mm

İthal edilen kömürlerle ilgili olarak 27/12/2002 tarihli ve 24976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2003/3 sayılı “Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği” titizlikle uygulanacaktır. Çevre ve Orman Bakanlığınca ısınma amaçlı petrokok kullanımı yasaklanmıştır. İlimizde sadece Bartın Çimento ve Öztüre Kireç Fabrikalarında petrokok kullanımına izin verilmiştir.

e) Isınma ve Sanayide Kullanılacak Sıvı Yakıt Özellikleri

İlimiz sınırları içerisinde ısınmada ve sanayide max % 1.5 kükürt içeren ve en az 1000 kcal/kg ısı değerinde olan kalorifer yakıtı (KALYAK) sıvı yakıt olarak kullanılacaktır. Bunun dışında ilimizde ısınma amaçlı olarak, hiçbir suretle 5 ve 6 nolu fuel-oil, atık yağ, atık çamur, değişik ve menşei belli olmayan petrol ürünlerinin kullanılması, satılması, depolanması ve yakılması yasaktır.

Akaryakıt olarak adlandırılan benzin, gaz yağı, motorin, fuel-oil gibi petrol ürünlerinin akaryakıt dağıtım şirketleri ve bunlara bayilik sistemi ile bağlı bayiler vasıtası ile pazarlanması esastır. Bu nedenle, ilimizde sıvı yakıt satışı yapan bayilerin de mutlaka bir dağıtım şirketine bağlı ve onun gözetiminde çalışması gerekmektedir.

İlimizde sıvı yakıt adı altında satışa sunulan gaz yağında kükürt ve su miktarı TS 3355’e motorinde kükürt ve su miktarı TS 3082’ye uygun olacaktır.

4 – İzin ve Taahhüt

İlimizde her tür katı yakıt (kömür) ve sıvı yakıt satışı Bartın Valiliği (İl Çevre ve Orman Müdürlüğü) iznine tabidir. İlimizde kömür ve sıvı yakıt pazarlaması yapacak olan ithalatçı firmalar ve üreticilerle, kömür depo sahipleri ve sıvı yakıt bayileri aşağıdaki kurallara uyacaklardır.

Kömür ve sıvı yakıt depolayan ve satanlar, Bartın Valiliğinden “Kömür/Sıvı Yakıt Uygunluk Belgesi” almak zorundadırlar.

a) Kömür satış uygunluk belgesi almak için, Bartın Valiliğine dilekçe ile başvurarak dilekçe ekinde;

- (1) Firmanın Sanayi ve Ticaret Odasına kayıtlı olduğunu gösterir belge,
- (2) İmza sirküleri,
- (3) Vergi levhası,
- (4) Varsa bayilerin adı, adresi,
- (5) Depo yerini ve kapasitesini gösterir belge,
- (6) Çevre ve Orman Bakanlığından alınmış ithal izin belgesi (kömür ithalatçıları için),
- (7) Kömürün menşeiini belirtir yazı, analiz raporu,
- (8) Belediyeden alınmış açılış ruhsatı,
- (9) Noter tasdikli taahhütname, bulunacaktır.

b) Kömür ve sıvı yakıt depolayan ve satanların Bartın Valiliğine verecekleri Taahhütnamede aşağıdaki hususlar bulunacaktır.

(1) Doğrudan veya sözleşmeli olarak bayiler aracılığıyla pazarlanan kömürler ve briket kömürler Mahalli Çevre Kurulunca belirlenen özelliklere sahip olacaktır.

(2) Valilikçe görevlendirilmiş personel ve kurul tesiste üretim ve laboratuvar çalışmalarını denetleyebilecek, yapılacak denetimlerde istenilen bilgi ve belgelerle satılan kömürlerin listesi verilecektir.

(3) Üretim yerinden, taşınma aracından, depodan, satış yerlerinden, bayilerden ve tüketicilerden alınacak numunelerin analizleri için yapılacak giderleri karşılayacaktır.

(4) Satış ve pazarlamasını yaptığı kömürlerin nakliyesini, mutlaka üzeri branda ile örtülü araçlarla yapacaktır.

(5) Sevk edecekleri her parti kömür için, bayi ve tüketiciye iletilmek üzere kantar fişi, sevk irsaliyesi, kömürün tesis/depo çıkış belgesi, kömürün menşeiini belirtir yazıyı nakil aracına verecektir.

(6) Mahalli Çevre Kurulunca belirlenen özelliklere sahip olmayan kömürlere, her aşamada el konulmasını kabul edecek, tüketiciye intikal etmiş olup ta el konulan kömür olduğunda, tüketicinin zararını karşılamayı da kabul edecektir.

(7) Yapılacak denetimlerde bir ay içerisinde üç kez menşei belgesiz, kantar fişsiz, faturasız ve kömür satış uygunluk belgesi örneği olmadan, kömür sevki yapıldığı tespit edildiği takdirde, kömür satış uygunluk belgesinin iptalini kabul edecektir.

(8) Briket kömür üretiminde, bağlayıcı olarak petrol ve petrol türevlerinden türetilmiş herhangi bir bağlayıcı kullanmayıp, bağlayıcı olarak melas-nişasta ve/veya akademik kuruluşlarca bağlayıcı olarak kullanılabilirliği belgelenmiş, insan ve çevre sağlığına zararı olmayan benzer maddeleri kullanacaktır.

c) Sıvı yakıt satanlar bayilik belgesi, aylık sevk programı, tesis ile ilgili kapasite, iş akım ve işletme şeması, tesis kuruluş izni, noter tasdikli imza sirküleri, meslek kuruluşlarından alınan ticaret sicil kaydı, pazarladıkları yakıtla ilişkin spesifikasyonları gösterir analiz raporu ve taahhütname ile Bartın Valiliğine başvuracaklardır.

İlimizin de içinde bulunduğu Türkiye Taş Kömürlerinin satılmasında, TTK ve TTK'ya bağlı müesseselerden taahhütname istenmeyecektir.

5 – Denetleme ve Analize Ait Kurallar

İlimizde yakıt satış ve pazarlaması yapan iş yerleri, yakma sistemleri, hem satışa sunulan yakıtların incelenmesi, hem de yakma sistemlerinde yakma birimi ve yakma kusurlarının belirlenmesi amacıyla İl Çevre ve Orman Müdürlüğü koordinatörlüğünde, ilgili Belediye, Sanayi Ticaret Müdürlüğü, Sağlık Müdürlüğü ve İl Jandarma elemanlarından oluşturulacak “Hava Kirliliği Denetim Ekibi” marifetiyle denetleneceklerdir.

Yapılacak denetimlerde;

(1) Belediyelerce idari sınırları içindeki yakma sistemlerinin bacalarının temizletilip/temizletilmediği, binalarda ısı yalıtımına dikkat edilip/edilmediğine,

(2) Yakma sistemlerinin ekipmanlarının tam olup/olmadığına, yanmanın verimli olup/olmadığına, yakma sistemlerinin yıllık bakım ve onarımlarının yapılıp/yapılmadığına,

(3) Yakma sistemlerinin ehliyetli usta ateşçiler tarafından yakılıp/yakılmadığına,

(4) Yakma saatlerine ve yakmanın dış ortam sıcaklığına bakılarak yapılıp/yapılmadığına bakılacaktır.

6 – Cezai Yaptırımlar

İlimiz sınırları içerisinde yapılan denetimlerde Mahalli Çevre Kurulumuzca kabul edilen yakıt programında belirtilen konulara uymayanlar hakkında;

– 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 9/Ç ve 11/C maddeleri uyarınca aynı kanunun 66 ncı maddesine göre;

– Kirlenmenin tespiti halinde 2872 sayılı Çevre Kanununun 8 inci maddesinin (a) bendince, aynı Kanunun 20/a'sına göre,

– Kirlenme ihtimalinin bulunduğu ve ilgililerin kirlenme ihtimalini önlememesi durumunda 2872 sayılı Çevre Kanununun 8 inci maddesinin (b) bendince aynı Kanunun 20/b'sine göre,

5442 sayılı İl İdaresi, 2872 sayılı Çevre Kanunlarında belirtilmemiş eylemleri işleyenler hakkında kamu sağlığını tehdit etmek, valilik emirlerine uymamak nedeni ile 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesinde belirtilen idari ve adli işlemler uygulanacaktır.

Oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Tebliğ olunur.

[Sayfa Başı](#)

Kurul Kararları

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 229

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Trakya Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki dağıtım sistemi sistem kullanım fiyatlarının uygulanması kararı alınmıştır.

ABONE GRUPLARI	Dağıtım Sistemi Sistem Kullanım Fiyatı (TL/kWh)
ENDÜKSİYON VE ARK OCAKLARI	6.130
SANAYİ	6.650
İÇME VE KULLANMA SUYU	6.900
ARITMA TESİSLERİ	6.650
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHANE, ŞANTİYE ve GEÇİCİ ABONELER	8.400
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI	6.900
MESKEN	8.410
Hayır Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmi Okullar Resmi Yurtlar, Resmi Üniversite, Resmi Yüksek Okullar Resmi Kurslar, Resmi Sağlık Kuruluşları, Spor Tesisleri, Kültür Balıkçılığı ve Kümes Hayvanları Çiftliği	8.410
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP MALUL GAZİLER	6.850
TARIMSAL SULAMA	6.900
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	6.900

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 230

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Boğaziçi Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki dağıtım sistemi sistem kullanım fiyatlarının uygulanması kararı alınmıştır.

ABONE GRUPLARI	Dağıtım Sistemi Sistem Kullanım Fiyatı (TL/kWh)
ENDÜKSİYON VE ARK OCAKLARI	5.850
SANAYİ	6.320
İÇME VE KULLANMA SUYU	6.550
ARITMA TESİSLERİ	6.320
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHANE, ŞANTİYE ve GEÇİCİ ABONELER	8.000
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI	6.550
MESKEN	7.320
Hayır Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmi Okullar Resmi Yurtlar, Resmi �niversite, Resmi Yüksek Okullar Resmi Kurslar, Resmi Sağlık Kuruluşları, Spor Tesisleri, Kültür Balıkçılığı ve Kümes Hayvanları iftliği	7.320
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP MALUL GAZİLER	6.800
TARIMSAL SULAMA	6.550
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	6.550

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 231

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Karaelmas Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki dağıtım sistemi sistem kullanım fiyatlarının uygulanması kararı alınmıştır.

ABONE GRUPLARI	Dağıtım Sistemi Sistem Kullanım Fiyatı (TL/kWh)
ENDÜKSİYON VE ARK OCAKLARI	12.880
SANAYİ	13.960
İÇME VE KULLANMA SUYU	14.400
ARITMA TESİSLERİ	13.960
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHANE, ŞANTİYE ve GEÇİCİ ABONELER	17.650
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI	14.400
MESKEN	16.500
Hayır Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmi Okullar Resmi Yurtlar, Resmi �niversite, Resmi Yüksek Okullar Resmi Kurslar, Resmi Sağlık Kuruluşları, Spor Tesisleri, Kültür Balıkçılığı ve Kümes Hayvanları iftliği	16.500
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP MALUL GAZİLER	14.500
TARIMSAL SULAMA	14.400
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	14.400

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 232

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Körfez Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki dağıtım sistemi sistem kullanım fiyatlarının uygulanması kararı alınmıştır.

ABONE GRUPLARI	Dağıtım Sistemi Sistem Kullanım Fiyatı (TL/kWh)
ENDÜKSİYON VE ARK OCAKLARI	5.090
SANAYİ	5.510
İÇME VE KULLANMA SUYU	5.700
ARITMA TESİSLERİ	5.510
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHANE, ŞANTIYE ve GEÇİCİ ABONELER	6.950
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI	5.700
MESKEN	7.100
Hayır Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmi Okullar Resmi Yurtlar, Resmi �niversite, Resmi Yüksek Okullar Resmi Kurslar, Resmi Sağlık Kuruluşları, Spor Tesisleri, Kültür Balıkçılığı ve Kümes Hayvanları iftliği	7.100
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP MALUL GAZİLER	5.650
TARIMSAL SULAMA	5.700
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	5.700

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 233

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; MeraM Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki dağıtım sistemi sistem kullanım fiyatlarının uygulanması kararı alınmıştır.

ABONE GRUPLARI	Dağıtım Sistemi Sistem Kullanım Fiyatı (TL/kWh)
ENDÜKSİYON VE ARK OCAKLARI	17.480
SANAYİ	19.000
İÇME VE KULLANMA SUYU	19.600
ARITMA TESİSLERİ	19.000
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHANE, ŞANTİYE ve GEÇİCİ ABONELER	24.000
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI	19.600
MESKEN	21.840
Hayır Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmi Okullar Resmi Yurtlar, Resmi �niversite, Resmi Yüksek Okullar Resmi Kurslar, Resmi Sağlık Kuruluşları, Spor Tesisleri, Kültür Balıkçılığı ve Kümes Hayvanları iftliği	21.840
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP MALUL GAZİLER	19.500
TARIMSAL SULAMA	19.600
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	19.600

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 234

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Sakarya Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki dağıtım sistemi sistem kullanım fiyatlarının uygulanması kararı alınmıştır.

ABONE GRUPLARI	Dağıtım Sistemi Sistem Kullanım Fiyatı (TL/kWh)
ENDÜKSİYON VE ARK OCAKLARI	17.440
SANAYİ	18.900
İÇME VE KULLANMA SUYU	19.550
ARITMA TESİSLERİ	18.900
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZI HANE, ŞANTİYE ve GEÇİCİ ABONELER	23.900
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI	19.550
MESKEN	22.400
Hayır Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmi Okullar Resmi Yurtlar, Resmi �niversite, Resmi Yüksek Okullar Resmi Kurslar, Resmi Sağlık Kuruluşları, Spor Tesisleri, Kültür Balıkçılığı ve Kümes Hayvanları iftliği	22.400
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP MALUL GAZİLER	19.850
TARIMSAL SULAMA	19.550
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	19.550

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 235

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki dağıtım sistemi sistem kullanım fiyatlarının uygulanması kararı alınmıştır.

ABONE GRUPLARI	Dağıtım Sistemi Sistem Kullanım Fiyatı (TL/kWh)
ENDÜKSİYON VE ARK OCAKLARI	13.630
SANAYİ	14.820
İÇME VE KULLANMA SUYU	15.300
ARITMA TESİSLERİ	14.820
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHANE, ŞANTİYE ve GEÇİCİ ABONELER	18.750
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI	15.300
MESKEN	17.750
Hayır Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmi Okullar Resmi Yurtlar, Resmi �niversite, Resmi Yüksek Okullar Resmi Kurslar, Resmi Sağlık Kuruluşları, Spor Tesisleri, Kültür Balıkçılığı ve Kümes Hayvanları �iftliği	17.750
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP MALUL GAZİLER	15.100
TARIMSAL SULAMA	15.300
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	15.300

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 236

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Başkent Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki dağıtım sistemi sistem kullanım fiyatlarının uygulanması kararı alınmıştır.

ABONE GRUPLARI	Dağıtım Sistemi Sistem Kullanım Fiyatı (TL/kWh)
ENDÜKSİYON VE ARK OCAKLARI	13.870
SANAYİ	15.100
İÇME VE KULLANMA SUYU	15.550
ARITMA TESİSLERİ	15.100
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHANE, ŞANTİYE ve GEÇİCİ ABONELER	19.050
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI	15.550
MESKEN	17.200
Hayır Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmi Okullar Resmi Yurtlar, Resmi �niversite, Resmi Yüksek Okullar Resmi Kurslar, Resmi Sağlık Kuruluşları, Spor Tesisleri, Kültür Balıkçılığı ve Kümes Hayvanları iftliği	17.200
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP MALUL GAZİLER	16.350
TARIMSAL SULAMA	15.550
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	15.550

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 237

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Trakya Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki perakende satış tarifesinin uygulanması kararı alınmıştır.

2003 YILI TRAKYA EDAŞ PERAKENDE SATIŞ TARİFESİ

ABONE GRUPLARI	AKTİF ENERJİ (TL/kWh)	PUANLARI TARİFESİ (TL/kWh)			GÜC (TL/kW)	GÜC ASIMI (TL/kW)	REAKTİF ENERJİ (TL/kVArh)
		17/22	22/06	06/11			
A) ÇİFT TERİMLİ TARİFE							
SANAYİ	88.490	128.350	56.380	84.070	6.250.050	9.375.075	44.245
ENDÜKSİYON VE ARK OCAKLARI	80.900	109.600	56.380	76.860	4.507.750	6.761.625	40.450
İÇME VE KULLANMA SUYU	93.480	135.930	59.350	88.810	6.579.000	9.868.500	46.740
ARITMA TESİSLERİ	88.490	128.350	56.380	84.070	6.250.050	9.375.075	44.245
B) TEK TERİMLİ TARİFE							
SANAYİ	105.140	166.520	58.240	99.880			52.570
İÇME VE KULLANMA SUYU	108.290	169.390	61.300	102.880			54.145
ARITMA TESİSLERİ	105.140	166.520	58.240	99.880			52.570
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHANE, ŞANTİYE ve GEÇİCİ ABONELER	134.600	234.380	61.300	127.870			67.300
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI	108.290	169.390	61.300	102.880			54.145
MESKEN	111.140	176.440	61.300	105.580			---
Haye Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmî Okullar, Resmî Yurtlar, Resmî Universite, Resmî Yüksek Okullar, Resmî Kurslar, Resmî Sağlık Kurumları, Spor Tesisleri, Kültür, Balık�ıŐ ve Kümes Hayvanları �iftliği	103.090	156.540	61.300	97.940			---
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP/MALUL GAZİLER	68.050	70.000	61.300	64.650			---
TARIMSAL SULAMA	100.470	150.070	61.300	95.450			50.235
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	108.290	---	---	---			---

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 238

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Boğaziçi Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki perakende satış tarifesinin uygulanması kararı alınmıştır.

2003 YILI BOĞAZIÇI EDAŞ PERAKENDE SATIŞ TARİFESİ

ABONE GRUPLARI	AKTİF ENERJİ (TL/kWh)	PUANT TARİFESİ (TL/kWh)			SOĞUK SOĞUK (TL/kWh)	SOĞUK ASMA (TL/kWh)	REAKTİF ENERJİ (TL/kVarh)
		17/22	22/06	06/17			

A) ÇİFT TERİMLİ TARİFE

SANAYİ	87.630	126.230	56.380	83.250	6.250.050	9.375.075	43.815
ENDUKSİYON VE ARK OCAKLARI	79.990	107.370	56.380	75.990	4.507.750	6.761.625	39.995
İÇME VE KULLANMA SUYU	92.640	133.860	59.350	88.010	6.379.000	9.868.500	46.320
ARITMA TESİSLERİ	87.630	126.230	56.380	83.250	6.250.050	9.375.075	43.815

B) TEK TERİMLİ TARİFE

SANAYİ	104.280	164.380	58.240	99.070			52.140
İÇME VE KULLANMA SUYU	107.450	167.320	61.300	102.080			53.725
ARITMA TESİSLERİ	104.280	164.380	58.240	99.070			52.140
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHA NE, ŞANTIYE ve GEÇİCİ ABONELER	133.810	232.430	61.300	127.120			66.905
TARİMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI	107.450	167.320	61.300	102.080			53.725
MESKEN	111.040	176.180	61.300	105.490			—
Hayır Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmî Okullar Resmî Yurtlar, Resmî Universteler, Resmî Yüksek Okullar Resmî Kurulur, Resmî Sağlık Kurulurular, Spor Tesisleri, Kültür Bakanlığı ve K�t�n� Hayvanları iftliği	102.990	156.310	61.300	97.840			—
ŞEHİT AİLELERİ VE M�HARİP MALUL GAZİLER	66.910	67.200	61.300	63.560			—
TARİMSAL SULAMA	99.630	148.000	61.300	94.650			49.815
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	107.450	—	—	—			—

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 239

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Karaelmas Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki perakende satış tarifesinin uygulanması kararı alınmıştır.

2003 YILI KARAELMAS EDAŞ PERAKENDE SATIŞ TARİFESİ

ABONE GRUPLARI	AKTİF ENERJİ (TL/kWh)	PUANT TARİFESİ (TL/kWh)			GÜÇ (TL/kW)	GÜÇ AŞIMI (TL/kW)	REAKTİF ENERJİ (TL/kVArh)
		17/22	22/06	06/17			

A) ÇİFT TERİMLİ TARİFE

SANAYİ	75.250	95.650	56.380	71.490	5.843.450	8.765.175	37.625
ENDÜKSİYON VE ARK OCAKLARI	74.540	93.910	56.380	70.810	4.507.750	6.761.625	37.270
İÇME VE KULLANMA SUYU	79.720	101.960	59.350	75.730	4.806.000	7.209.000	39.860
ARITMA TESİSLERİ	75.250	95.650	56.380	71.490	5.843.450	8.765.175	37.625

B) TEK TERİMLİ TARİFE

SANAYİ	90.880	131.280	58.240	86.340			45.440
İÇME VE KULLANMA SUYU	93.360	132.520	61.300	88.690			46.680
ARITMA TESİSLERİ	90.880	131.280	58.240	86.340			45.440
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHANE, ŞANTİYE ve GEÇİCİ ABONELER	125.740	212.500	61.300	119.450			62.870
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI	101.180	151.830	61.300	96.120			50.590
MESKEN	95.390	137.530	61.300	90.620			—
Haye Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmî Okullar, Resmî Yurtlar, Resmî Üniversite, Resmî Yüksek Okullar, Resmî Kurumlar, Resmî Sağlık Kurumları, Spor Tesisleri, Kültür Bakanlığı ve Köyler Hayvanları Çiftliği	95.390	137.530	61.300	90.620			—
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP MALUL GAZİLER	60.790	61.300	61.300	61.300			—
TARIMSAL SULAMA	93.360	132.520	61.300	88.690			46.680
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	93.360	—	—	—			—

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 240

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Körfez Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki perakende satış tarifesinin uygulanması kararı alınmıştır.

2003 YILI KÖRFEZ EDAŞ PERAKENDE SATIŞ TARİFESİ

ABONE GRUPLARI	AKTİF ENERJİ (TL/kWh)	PUANL TARİFESİ (TL/kWh)			G�C (TL/kWh)	G�C ASIMI (TL/kWh)	REAKTİF ENERJİ (TL/kVarh)
		1/22	2106	0607			

A) ÇİFT TERİMLİ TARİFE

ABONE GRUPLARI	AKTİF ENERJİ (TL/kWh)	1/22	2106	0607	G�C (TL/kWh)	G�C ASIMI (TL/kWh)	REAKTİF ENERJİ (TL/kVarh)
SANAYİ	90.340	132.940	56.380	85.820	6.250.050	9.375.075	45.170
ENDUKSİYON VE ARK OCACLARI	82.650	113.930	56.380	78.520	4.507.750	6.761.625	41.325
İÇME VE KULLANMA SUYU	95.390	140.650	59.350	90.620	6.579.000	9.868.500	47.695
ARITMA TESİSLERİ	90.340	132.940	56.380	85.820	6.250.050	9.375.075	45.170

B) TEK TERİMLİ TARİFE

ABONE GRUPLARI	AKTİF ENERJİ (TL/kWh)	1/22	2106	0607	G�C (TL/kWh)	G�C ASIMI (TL/kWh)	REAKTİF ENERJİ (TL/kVarh)
SANAYİ	106.990	171.080	58.240	101.640			53.495
İÇME VE KULLANMA SUYU	110.200	174.110	61.300	104.690			55.100
ARITMA TESİSLERİ	106.990	171.080	58.240	101.640			53.495
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHANE, ŞANTIYE ve GEÇİCİ ABONELER	136.760	239.720	61.300	129.920			68.380
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI	110.200	174.110	61.300	104.690			55.100
MESKEN	113.160	181.430	61.300	107.500			---
Hayat Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmî Okullar, Resmî Yurtlar, Resmî �niversite, Resmî Yüksek Okullar, Resmî Kurumlar, Resmî Sağlık Kurumları, Spor Tesisleri, Kültür Bakanlığı ve Kümes Hayvanları �iftliği	105.110	161.550	61.300	99.850			---
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP/MALUL GAZİLER	69.960	108.940	61.300	66.460			---
TARIMSAL SULAMA	102.380	154.800	61.300	97.260			51.190
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	110.200	---	---	---			---

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 241

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Meram Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki perakende satış tarifesinin uygulanması kararı alınmıştır.

2003 YILI MERAM EDAŞ PERAKENDE SATIŞ TARİFESİ

ABONE GRUPLARI	AKTİF ENERJİ (TL/kWh)	PUANLI TARİFESİ (TL/kWh)			GÜÇ (TL/kW)	GÜÇ ASIĞI (TL/kW)	REAKTİF ENERJİ (TL/kVarh)
		11/22	22/06	06/11			

A) ÇİFT TERİMLİ TARİFE

SANAYİ	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	71.170	85.590	56.380	67.610	5.843.450	8.765.175	35.585
	Diğer İller	77.490	101.180	56.380	73.620	6.250.050	9.375.075	38.745
ENDÜKSİYON VE ARK OCAKLARI		70.900	84.900	56.380	67.360	4.507.750	6.761.625	35.450
İÇME VE KULLANMA SUYU	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	75.480	91.470	59.350	71.710	4.806.000	7.209.000	37.740
	Diğer İller	82.130	107.910	59.350	78.020	5.381.000	8.071.500	41.065
ARITMA TESİSLERİ	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	71.170	85.590	56.380	67.610	5.843.450	8.765.175	35.585
	Diğer İller	77.490	101.180	56.380	73.620	6.250.050	9.375.075	38.745

B) TEK TERİMLİ TARİFE

SANAYİ	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	86.800	121.210	58.240	82.460			43.400
	Diğer İller	94.140	139.350	58.240	89.430			47.070
İÇME VE KULLANMA SUYU	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	89.120	122.050	61.300	84.660			44.560
	Diğer İller	96.940	141.370	61.300	92.090			48.470
ARITMA TESİSLERİ	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	86.800	121.210	58.240	82.460			43.400
	Diğer İller	94.140	139.350	58.240	89.430			47.070
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHA-NE, ŞANTIYE ve GEÇİCİ ABONELER		120.350	199.190	61.300	114.330			60.175
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI		96.940	141.370	61.300	92.090			48.470
MESKEN	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	91.010	126.710	61.300	86.460			---
	Diğer İller	99.060	146.590	61.300	94.110			---
Hayat Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmî Okullar, Resmî Yurtlar, Resmî Üniversite, Resmî Yüksek Okullar, Resmî Kurumlar, Resmî Sağlık Kuruluşları, Spor Tesisleri, Kültür, Balıkçılık ve Kömür Hayvanları Çiftliği		91.010	126.710	61.300	86.460			---
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP/MALUL GAZİLER		56.750	61.300	61.300	61.300			---
TARIMSAL SULAMA		89.120	122.050	61.300	84.660			44.560
İRADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	89.120	---	---	---			---
	Diğer İller	96.940	---	---	---			---

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 242

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Sakarya Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki perakende satış tarifesi uygulanması kararı alınmıştır.

2003 YILI SAKARYA EDAŞ PERAKENDE SATIŞ TARİFESİ

ABONE GRUPLARI	AKTİF ENERJİ (TL/kWh)	PUANT TARİFESİ (TL/kWh)			GÜÇ (TL/kW)	GÜÇ ASIMI (TL/kW)	REAKTİF ENERJİ (TL/kVarh)
		17/22	22/06	06/17			

A) ÇİFT TERİMLİ TARİFE

ABONE GRUPLARI	AKTİF ENERJİ (TL/kWh)	17/22	22/06	06/17	GÜÇ (TL/kW)	GÜÇ ASIMI (TL/kW)	REAKTİF ENERJİ (TL/kVarh)
SANAYİ	77.600	101.460	56.380	73.720	6.250.050	9.375.075	38.800
ENDÜKSİYON VE ARK OCAKLARI	70.950	85.040	56.380	67.400	4.507.750	6.761.625	35.475
İÇME VE KULLANMA SUYU	82.190	108.050	59.350	78.080	6.579.000	9.868.500	41.095
ARITMA TESİSLERİ	77.600	101.460	56.380	73.720	6.250.050	9.375.075	38.800

B) TEK TERİMLİ TARİFE

ABONE GRUPLARI	AKTİF ENERJİ (TL/kWh)	17/22	22/06	06/17	GÜÇ (TL/kW)	GÜÇ ASIMI (TL/kW)	REAKTİF ENERJİ (TL/kVarh)
SANAYİ	94.250	139.610	58.240	89.540			47.125
İÇME VE KULLANMA SUYU	97.000	141.510	61.300	92.150			48.500
ARITMA TESİSLERİ	94.250	139.610	58.240	89.540			47.125
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHANE, ŞANTİYE ve GEÇİCİ ABONELER	120.460	199.450	61.300	114.440			60.230
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI	97.000	141.510	61.300	92.150			48.500
MESKEN	98.510	145.250	61.300	93.580			—
Hayır Kurumları, Demekler, Vakıflar, Müzeler, Resmî Okullar, Resmî Yurtlar, Resmî Üniversite, Resmî Yüksek Okullar, Resmî Kurumlar, Resmî Sağlık Kuruluşları, Spor Tesisleri, Kültür Bakanlığı ve Kömes Hayvanları Çiftliği	90.460	125.350	61.300	85.940			—
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP/MALUL GAZİLER	56.410	61.300	61.300	61.300			—
TARIMSAL SULAMA	89.180	122.200	61.300	84.720			44.590
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	97.000	—	—	—			—

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 243

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ) (64 il ve 1 koordinatörlük) tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki perakende satış tarifesinin uygulanması kararı alınmıştır.

2003 YILI TEDAŞ (64+1)PERAKENDE SATIŞ TARİFESİ

ABONE GRUPLARI	AKTİF ENERJİ (TL/kWh)	PUANLI TARİFESİ (TL/kWh)			GÜÇ (TL/kVA)	GÜÇ ASIMI (TL/kVA)	REAKTİF ENERJİ (TL/kVArh)
		17/22	22/06	06/17			

A) ÇİFT TERİMLİ TARİFE

ABONE GRUPLARI	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	75.470	96.200	56.380	71.700	5.843.450	8.765.175	37.735
SANAYİ	DİĞER İLLER	81.790	111.810	56.380	77.700	6.250.050	9.375.075	40.895
ENDÜKSİYON VE ARK OCAKLARI		74.870	94.710	56.380	71.130	4.507.750	6.761.625	37.435
İÇME VE KULLANMA SUYU	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	79.900	102.380	59.350	75.910	4.806.000	7.209.000	39.950
	DİĞER İLLER	86.550	118.820	59.350	82.220	5.381.000	8.071.500	43.275
ARITMA TESİSLERİ	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	75.470	96.200	56.380	71.700	5.843.450	8.765.175	37.735
	DİĞER İLLER	81.790	111.810	56.380	77.700	6.250.050	9.375.075	40.895

B) TEK TERİMLİ TARİFE

ABONE GRUPLARI	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	91.100	131.820	58.240	86.550			45.550
SANAYİ	DİĞER İLLER	98.440	149.960	58.240	93.520			49.220
İÇME VE KULLANMA SUYU	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	93.540	132.970	61.300	88.860			46.770
	DİĞER İLLER	101.360	152.280	61.300	96.290			50.680
ARITMA TESİSLERİ	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	91.100	131.820	58.240	86.550			45.550
	DİĞER İLLER	98.440	149.960	58.240	93.520			49.220
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAĞIHCANE, ŞANTİYE ve GEÇİCİ ADONELER		125.720	212.460	61.300	119.430			62.860
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI		101.360	152.280	61.300	96.290			50.680
MESKEN	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	95.220	137.110	61.300	90.460			---
	DİĞER İLLER	103.270	156.990	61.300	98.110			---
Hıyır Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Mbazeler, Resmı Okullar Resmı Yurtlar, Resmı Üniversite, Resmı Yüksek Okullar Resmı Kurullar, Resmı Sağlık Kuruluşları, Spor Tesisleri, Kültür Bakanlığı ve Kömür Hayvanları Çiftliği		95.220	137.110	61.300	90.460			---
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP/MALUL GAZİLER		61.270	61.300	61.300	61.300			---
TARIMSAL SULAMA		93.540	132.970	61.300	88.860			46.770
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	93.540	---	---	---			---
	DİĞER İLLER	101.360						---

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

KARAR NO: 244

Karar Tarihi: 31/10/2003

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 31/10/2003 tarihli toplantısında; Başkent Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 1 Kasım 2003 tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki perakende satış tarifesinin uygulanması kararı alınmıştır.

2003 YILI BAŞKENT EDAŞ PERAKENDE SATIŞ TARİFESİ

ABONE GRUPLARI	AKTİF ENERJİ (TL/kWh)	PUAN TARİFESİ (TL/kWh)			GÜÇ (TL/kW)	GÜÇ ASDAI (TL/kVA)	REAKTİF ENERJİ (TL/kVArh)
		17/22	22/06	06/17			

A) ÇİFT TERİMLİ TARİFE

SANAYİ	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	75.170	95.470	56.380	71.410	5.843.450	8.765.175	37.585
	Diğer İller	81.490	111.060	56.380	77.420	6.250.050	9.375.075	40.745
ENDÜSTRİYON VE ARK OCAKLARI		74.610	94.080	56.380	70.880	4.507.750	6.761.625	37.305
İÇME VE KULLANMA SUYU	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	79.630	101.720	59.350	75.650	4.806.000	7.209.000	39.815
	Diğer İller	86.280	118.140	59.350	81.970	5.381.000	8.071.500	43.140
ARITMA TESİSLERİ	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	75.170	95.470	56.380	71.410	5.843.450	8.765.175	37.585
	Diğer İller	81.490	111.060	56.380	77.420	6.250.050	9.375.075	40.745

B) TEK TERİMLİ TARİFE

SANAYİ	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	90.800	131.090	58.240	86.260			45.400
	Diğer İller	98.140	149.230	58.240	93.230			49.070
İÇME VE KULLANMA SUYU	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	93.270	132.290	61.300	88.610			46.635
	Diğer İller	101.090	151.600	61.300	96.040			50.545
ARITMA TESİSLERİ	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	90.800	131.090	58.240	86.260			45.400
	Diğer İller	98.140	149.230	58.240	93.230			49.070
TİCARETHANE, RESMİ DAİRE, YAZIHANE, ŞANTIYE ve GEÇİCİ ABONELER		125.400	211.660	61.300	119.130			62.700
TARIMSAL AMAÇLI SOĞUK HAVA DEPOLARI		101.090	151.600	61.300	96.040			50.545
MESKEN	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	95.750	138.430	61.300	90.960			---
	Diğer İller	103.800	158.310	61.300	98.610			---
Hayır Kurumları, Demeçler, Vakıflar, Müzeler, Resmî Okullar, Resmî Yurtlar, Resmî Üniversite, Resmî Yüksek Okullar, Resmî Kurslar, Resmî Sağlık Kuruluşları, Spor Tesisleri, Köleler, Balıkçılık ve Kütmes Hayvanları Çiftliği		95.750	138.430	61.300	90.960			---
ŞEHİT AİLELERİ VE MUHARİP/MALUL GAZİLER		60.000	61.300	61.300	61.300			---
TARIMSAL SULAMA		93.270	132.290	61.300	88.610			46.635
İBADETHANE VE GENEL AYDINLATMA	KALKINMADA ÖNCELİKLİ İLLER	93.270	---	---	---			---
	Diğer İller	101.090	---	---	---			---

YARGI BÖLÜMÜ

Anayasa Mahkemesi Kararı

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından :

Esas Sayısı : 2002/112

Karar Sayısı : 2003/33

Karar Günü : 10.4.2003

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURANLAR :

- 1- Şereflikoçhisar Asliye 1. Hukuk Mahkemesi
- 2- Ürgüp Asliye Hukuk Mahkemesi
- 3- Siirt Asliye Hukuk Mahkemesi
- 4- İskenderun Asliye 1. Hukuk Mahkemesi

İTİRAZLARIN KONUSU : 4.11.1983 günlü, 2942 sayılı "Kamulaştırma Kanunu"nun 38. maddesinin Anayasa'nın 2., 5., 10., 13., 35., 36., 40., 46. ve 125. maddeleriyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 1 nolu Protokolü'nün 1. maddesine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Davacıların gayrimenkullerine yapılan tecavüzün önlenmesi için açtıkları davalarda, 2942 sayılı Yasa'nın 38. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı savının ciddi olduğu kanısına varan mahkemeler iptali için başvurmuşlardır.

II- İTİRAZLARIN GEREKÇELERİ

İtiraz yoluna başvuran Mahkemelerin gerekçeleri özetle şöyledir:

Tapu kütüğüne güven ilkesi asıldır. Tapu kaydına güven duyan insanlar kötü niyetli olarak her hangi bir bildirim yapmadan eylemsel olarak taşınmazlarını kullanan idareye karşı dava açmaları gerektiğini bilmiyorlarsa veya geç öğrenmişlerse, bu durum kimsenin kendi kusuruna dayanarak bir hak elde edemeyeceği kuralına aykırıdır. Devlet hak ve adalete uygun hareket etmek zorunda olduğundan, bu durum adalet ve hukuk devleti ilkesinin yer aldığı Anayasa'nın 2. maddesine aykırıdır.

Anayasa'nın 5. maddesinde devletin temel amaç ve görevlerinden birisinin kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan, siyasal, ekonomik engelleri kaldırmaya çalışmak olduğu belirtilmektedir.

Davacılara ait taşınmazlara hiçbir üstün hakkı olmaksızın müdahale bulunan bir özel hukuk gerçek ya da tüzelkişisi olsa idi, aradan ne kadar süre geçerse geçsin, mülkiyet hakkı sahiplerinin bu kişilere karşı men'i müdahale ve kal davası açmalarına mani

bir durum olmayacaktı. Davacılar a ait taşınmazlara kamulaştırma yapma yetkisi bulunmayan kişilerin el atması halinde dava açma hakkına bir kısıtlama getirilmezken, kamu otoritesini kullanan kamu tüzel kişilerine karşı açılacak davalarda yirmi yıllık hak düşürücü sürenin öngörülmesi Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik kuralına aykırıdır.

Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve hürriyetlerin ancak Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağılı olarak sınırlanabileceğı; bu sınırlamanın da Anayasa'nın sözüne, ruhuna, demokratik toplum düzeni ile ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı belirtildiğı halde, Kamulaştırma Yasasının 38. maddesinde bu gerekliliklere ve ilkelere uyulmaksızın mülkiyet hakkının özüne dokunur nitelikte bir sınırlama yapıldığından, Kamulaştırma Yasasının 38. maddesi Anayasa'nın 13. maddesine aykırı düşmektedir.

Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre, mülkiyet hakkı sahibine mülkiyete yapılacak saldırıları önleme ve tazmin etme hakkı sağlamaktadır. Açılacak geri alım ve haksız elatmanın önlenmesi davaları her hangi bir süreye tabi değildir. Yirmi yıllık hak düşürücü süre Anayasa'nın 35. maddesinde yer alan mülkiyet hakkına aykırı olup, iptali istenen 38. madde mülkiyet hakkının özüne dokunur nitelikte bir sınırlama getirdiğinden Anayasa'nın 13. maddesine de aykırıdır.

Hiçbir bedel ödemeksizin özel mülkiyette bulunan bir taşınmazı kamulaştırmaksız elkoyma yoluyla kullanan kamu tüzel kişisine karşı açılacak davalarda, dava açma hakkına getirilen yirmi yıllık süre Anayasa'nın 36. maddesinde garanti altına alınan hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkına aykırıdır.

Anayasa'nın 40. maddesi Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlal edilen herkese yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkanını vermektedir. Bu madde ile tanınan anayasal koruma, hak düşürücü sürenin Başlangıç'ı için mülkiyete yapılan saldırı ve ihlalin başladığı tarih esas alındığından engellenmiş olmaktadır.

Kamulaştırma yapmaksızın bir kamu tüzel kişinin özel bir taşınmaza yirmi yıl sonra sahip olması, Anayasa'nın 46. maddesinde yer alan kamulaştırma hukukuna ilişkin genel ilkelere aykırıdır.

Yirmi yıllık hak düşürücü süre idarenin her türlü eylem ve işleminin yargı denetimine açık olduğu kuralını içeren Anayasa'nın 125. maddesine aykırıdır.

Anayasa'nın 90. maddesinin son fıkrası uyarınca, Türkiye Cumhuriyeti, bireylerin mülkiyet hakkına saygı göstereceğini Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 1 nolu Protokolünün 1. maddesi gereğince taahhüt etmiştir. Kamulaştırma Yasasının 38. maddesi bu nedenle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine de aykırıdır.

III- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı

4.11.1983 günlü, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun itiraz konusu 38. maddesi şöyledir:

“**Madde 38-** Kamulaştırma yapılmış, ancak işlemleri tamamlanmamış veya kamulaştırma hiç yapılmamış iken kamu hizmetine ayrılarak veya kamu yararına yönelik bir ihtiyaca tahsis edilerek üzerinde tesis yapılan taşınmaz malın malik, zilyed veya mirasçılarının bu taşınmaz mal ile ilgili her türlü dava hakkı yirmi yıl geçmekle düşer. Bu süre taşınmaz mala elkoyma tarihinden başlar.”

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

İtiraz başvurularında, itiraz konusu kuralın Anayasa'nın 2., 5., 10., 13., 35., 36., 40., 46. ve 125. maddeleriyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 1 nolu Protokolü'nün 1. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince, birleştirilen dosyalarda, değişik tarihlerde yapılan ilk inceleme toplantıları sonucunda, dosyalarda eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine karar verilmiştir.

V- BİRLEŞTİRME KARARI

Mustafa BUMİN, Haşim KILIÇ, Yalçın ACARGÜN, Sacit ADALI, Ali HÜNER, Fulya KANTARCIOĞLU, Ertuğrul ERSOY, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Enis TUNGA ve Mehmet ERTEN'in katılmalarıyla yapılan esas inceleme toplantısında;

4.11.1983 günlü, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 38. maddesinin iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusuna ilişkin dava dosyalarının aralarındaki hukuki irtibat nedeniyle konusu aynı olan 2002/141, 2002/142, 2002/147 Esas sayılı dava dosyalarının 2002/112 esas sayılı dava dosyası ile BİRLEŞTİRİLMESİNE, esasının kapatılmasına, esas incelemenin 2002/112 esas sayılı dosya üzerinden yürütülmesine, 10.4.2003 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

VI- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararları ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralları ile bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

İtiraz başvurularında, özel mülkiyete konu olan bir taşınmazın kamu tüzel kişilerince kamulaştırma yapılmaksızın elatma tarihinden itibaren yirmi yıl veya daha fazla süre ile kullanıldığı gerekçesiyle malik, zilyed veya mirasçılarınca açılacak her türlü davanın

hak düşürücü süre nedeniyle reddedilmesinin ve bu süre sonunda kamu tüzelkişilerince tapu terkinin ve kendileri adına tescilinin istenebilmesinin Anayasa'nın 2., 5., 10., 13., 35., 36., 40., 46. ve 125. maddeleriyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 1 numaralı Protokolü'nün 1. maddesine aykırılık oluşturduğu ileri sürülmüştür.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 38. maddesinde, "Kamulaştırma yapılmış, ancak işlemleri tamamlanmamış veya kamulaştırma hiç yapılmamış iken kamu hizmetine ayrılarak veya kamu yararına yönelik bir ihtiyaca tahsis edilerek üzerinde tesis yapılan taşınmaz malın malik, zilyed veya mirasçılarının bu taşınmaz mal ile ilgili her türlü dava hakkı yirmi yıl geçmekle düşer. Bu süre taşınmaz mala elkoyma tarihinden başlar" denilmektedir.

Bu maddeden, kamulaştırmaz elatılan bir taşınmazın malik, zilyed veya mirasçılarının elatmanın önlenmesi, taşınmazın karşılığı olan bedelinin istenmesi, tazminat veya işgal karşılığı tazminat davası gibi davaları açmaktan men edildikleri ve hak düşürücü sürenin ilk elatma tarihinden itibaren işlemeye başladığının re'sen dikkate alınacak hususlardan olduğu anlaşılmaktadır.

Anayasa'nın 35. maddesinde, herkesin, mülkiyet ve miras haklarına sahip olduğu, bu hakların ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabileceği, mülkiyet hakkının kullanılmasının toplum yararına aykırı olamayacağı hükme bağlanmıştır.

Mülkiyet hakkı, kişiye başkasının hakkına zarar vermemek ve yasaların koyduğu sınırlamalara uymak koşuluyla, sahibi olduğu şeyi dilediği gibi kullanma, ürünlerden yararlanma ve tasarruf olanağı verir.

Kamulaştırma Kanunu'nun 38. maddesindeki zilyedlik kavramı, taşınmaza malik sıfatıyla yirmi yıl süre ile nizasız ve fasılasız tasarruf etmeyi öngörür. Yasakoyucu, 38. maddede dava hakkını (aktif husumet ehliyetini) mülkiyet hakkına sahip veya zilyedin bu hakkı hukuken kazanmış olması koşuluna bağlamıştır. Nitekim mahkemelerce gerçek kişiler hakkında verilen tescil kararı ile yasal olarak korunmakta olan eylemli durumu gösteren zilyedlik, mülkiyet hakkına dönüşmekte ve Anayasa'nın 35. maddesinde temel insan hakkı olarak korunmaktadır.

Anayasa'nın temel hak ve özgürlüklerin sınırlanmasına ilişkin 13. maddesinde, temel hak ve hürriyetlerin, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeblere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabileceği, bu sınırlamaların, Anayasa'nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı belirtilmiştir.

Çağdaş demokrasiler, temel hak ve özgürlüklerin en geniş ölçüde sağlanıp güvence altına alındığı rejimlerdir. Temel hak ve özgürlükleri büyük ölçüde kısıtlayan veya kullanılamaz hale getiren sınırlamalar hakkın özüne dokunur. Temel hak ve özgürlüklere getirilen sınırlamaların yalnız ölçüsü değil, koşulları, nedeni, yöntemi, kısıtlamaya karşı öngörülen kanun yolları hep demokratik toplum düzeni kavramı içinde değerlendirilmelidir. Özgürlükler, ancak Anayasa'nın ilgili maddelerinde öngörülen nedenlerle ve demokratik toplum düzeninin sürekliliği için zorunlu olduğu ölçüde sınırlandırılabilir.

Anayasa'nın 46. maddesinde öngörülen ve temel ögesinin "kamu yararı" olduğu kabul edilen kamulaştırma, bir taşınmaz üzerindeki mülkiyet hakkının, kamu yararı için ve karşılığı ödenmek koşuluyla idarece kaldırılmasıdır. Kamulaştırmanın bir başka tanımlaması ise kamu yararı amacıyla, bir taşınmazın takdir edilen bedeli peşin verilmek üzere malikinin rızasına bakılmaksızın elinden alınmasıdır.

Anayasa'nın "kamulaştırmayı" düzenleyen 46. maddesinin birinci fıkrasında; "Devlet ve kamu tüzelkişileri, kamu yararının gerektirdiği hallerde, karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idari irtifaklar kurmaya yetkilidir" denilmektedir.

Mülkiyet hakkının içerik ve sınırlarını belirleme yetkisi yasalara bırakılmışsa da, bu konuda yasakoyucuya mutlak bir yetki de verilmiş değildir. Aksi görüşün kabulü mülkiyet hakkının Anayasa garantisi altına alınmış olmasına aykırıdır. Kamu tüzel kişilerinin her hangi bir şekilde kamulaştırma yapmadan bir taşınmaz üzerine kamu yararı amacıyla köprü, yol veya herhangi bir tesis yapmaları kamulaştırmamız el atmadır.

Anayasa'nın 46. maddesinde öngörülen kamulaştırma, Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınmış olan mülkiyet hakkına getirilmiş anayasal bir sınırlamadır. İdare kendisine Anayasa tarafından tanınan olanak ve yetkileri Yasa'ya uygun bir biçimde kullanmaksızın taşınmaza elatarak kamulaştırma ilkelerine aykırı davranamaz. Anayasa'nın sınırlarını belirleyerek izin verdiği kamulaştırma yöntemini kullanmadan yapılan elatmalar, itiraz konusu kurala göre yirmi yıl geçtikten sonra yasal bir kamulaştırmanın bütün sonuçlarını doğurmakta ve taşınmazın, idarenin adına tapu kütüğüne tescilli ile sonuçlanabilmektedir. Bu ise anayasal dayanağı olmayan kamulaştırmamız el koymadır. Yirmi yıllık hak düşürücü sürenin geçmesiyle taşınmaz malikinin her türlü dava açma hakkının engellenmesi ve taşınmazın hiçbir karşılık ödenmeden idareye geçmesi, mülkiyet hakkının sınırlanmasını aşan, hakkın özünü zedeleyen bir durumdur.

Bu nedenlerle kural, Anayasa'nın 13, 35 ve 46. maddelerine aykırıdır.

Hukuk devleti insan haklarına saygı gösteren, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her eylem ve işlemi hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan, yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri ve Anayasa'nın bulunduğu bilincinde olan devlettir. Devletin veya bir kamu tüzel kişisinin kamulaştırma işlemi olmaksızın temel insan haklarından olan mülkiyet hakkına keyfi bir şekilde el konularak bireylerin sahip oldukları taşınmazları üzerinde özgürce tasarruf etmelerinin engellenmesi ve yirmi yıl sonunda dava hakkı da tanınmayarak, mülkiyet haklarının ellerinden alınması hukuk devleti ilkesine aykırıdır.

Ayrıca, hukukun evrensel ilkelerine saygı duymak hukuk devleti olmanın gereğidir. Hukukun genel ilkelerinden birisi de mülkiyet hakkının "zamanötesi" niteliği, başka bir anlatımla mülkiyet hakkının zamanaşımına uğramamasıdır. Bu nedenle, Medeni Kanun ve Borçlar Kanunu tarafından bir taşınmazın malik, zilyed veya mirasçılara tanınmış olan hakların, hak sahiplerince yirmi yıl boyunca kullanılmaması, o kimselerin

taşınmazla aralarındaki ilişkiyi fiilen kestğini göstermiş olsa bile, o taşınmazla aralarındaki hukuksal ilişkinin sona erdiği anlamına gelmez. Devlet faaliyetlerinin hukuk kurallarına uygun olması, kazanılmış haklara saygı duyulmasını gerektirir. Kazanılmış haklara saygı ilkesi hukukun genel ilkeleri ve hukuk devleti kavramı içerisinde yer alır. Bu ilkenin temel amacı ise bireylerin hukuk güvenliğini sağlamaktır. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. maddesine de aykırıdır.

Öte yandan Avrupa İnsan Haklarının ve Temel Özgürlüklerinin Korunmasına İlişkin Sözleşme'ye Ek Protokol'ün 1. maddesinde:

“Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Herhangi bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasadaki öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir.

Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkıların veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka hanel getirmez.” denilmektedir. Nitekim bu kural uyarınca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, önüne gelen değişik davalarda kamulaştırmayı el koymayı mülkiyet hakkına aykırı bulmuştur. Mahkeme *Papamichalopoulos-Yunanistan (No:14556/89) Carbonara& Venture-İtalya (No: 24638/94) ve Belvedere Alberghiera S.R.L.-İtalya (No: 31524/96)* davalarında Yunan Deniz Kuvvetleri ve İtalyan Belediyelerinin kamulaştırmayı elatmalarını mülkiyet hakkının ihlali olarak değerlendirmiştir.

Açıklanan nedenlerle, dava dilekçesinde ileri sürülen diğer aykırılık savları üzerinde durulmaksızın itiraz konusu kural, Anayasa'nın 2., 13., 35. ve 46. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

VII- SONUÇ

4.11.1983 günlü, 2942 sayılı “Kamulaştırma Kanunu”nun 38. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, 10.4.2003 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Mustafa BUMİN

Başkanvekili
Haşim KILIÇ

Üye
Yalçın ACARGÜN

Üye
Sacit ADALI

Üye
Ali HÜNER

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye
Ertuğrul ERSOY

Üye
Tulay TUĞCU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Enis TUNGA

Üye
Mehmet ERTEN